

DIAGNOZA PODSTAWOWYCH
UWARUNKOWAŃ ROZWOJOWYCH
DLA GMINY SIEMYŚL

Siemyśl 2024

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego
Centrum Szkoleniowe w Szczecinie
Zespół ds. Doradztwa i Rozwoju

Dokument opracowano w składzie:

mgr Robert Żarkowski – Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej

dr Agnieszka Malkowska Uniwersytet Szczeciński

dr Arkadiusz Malkowski Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie

we współpracy z Urzędem Gminy Siemyśl

Spis treści

Wprowadzenie	4
I. Informacje ogólne	5
1.1. Położenie geograficzne	5
1.2. Uwarunkowania komunikacyjne	7
II. Potencjał przyrodniczy i zagospodarowanie przestrzenne	11
III. Demografia	15
IV. Gospodarka	21
V. Infrastruktura	27
VI. Ochrona zdrowia, polityka społeczna	32
6.1. Ochrona zdrowia	32
6.2. Pomoc społeczna	33
VII. Środowisko naturalne i dziedzictwo kulturowe	38
VIII. Kapitał społeczny	42
IX. Stan finansów samorządowych	46
9.1. Wstęp	46
9.2. Dochody budżetu	46
9.3. Wydatki budżetu	49
X. Analiza SWOT	52
Podsumowanie	54

Wprowadzenie

W opracowaniu przedstawiono analizę wybranych danych statystycznych, charakteryzujących podstawowe uwarunkowania i czynniki rozwojowe gminy Siemyśl. Treść diagnozy obejmuje swym zakresem analizę przedstawiającą potencjał demograficzny, turystyczny, gospodarczy, charakterystykę kapitału ludzkiego, atrakcyjności przyrodniczej oraz stan finansów publicznych.

W ramach każdego obszaru wyszczególniono charakterystyczne dla gminy Siemyśl wskaźniki, które zobrazowane zostały za pomocą wykresów. Okres analizy obejmuje lata 2014 – 2023, a odstępstwa od tej reguły wynikają jedynie z dostępności danych.

Wybrane wskaźniki statystyczne istotne w procesie oceny procesów społecznych i gospodarczych zachodzących w gminie, zostały poddane analizie w ujęciu dynamicznym, dzięki czemu możliwe było przedstawienie podstawowych trendów rozwojowych. Dodatkowo chcąc pogłębić charakterystykę wybranych zjawisk, przeprowadzono badania w układzie porównawczym z innymi jednostkami samorządu terytorialnego o zbliżonym potencjale rozwojowym. Dzięki temu stworzony został wieloaspektowy układ odniesienia dla zmian zachodzących w gminie Siemyśl.

Najistotniejsze z punktu widzenia prowadzonej analizy wskaźniki zostały zaprezentowane w układzie wojewódzkim i powiatowym a także w odniesieniu do średnich wartości ogólnopolskich.

Dokonując analiz korzystano z baz danych Banku Danych Lokalnych GUS, Monitora Rozwoju Lokalnego Związku Miast Polskich, danych udostępnionych przez Urząd Gminy w Siemyślu.

W przypadku analiz porównawczych, grupę gmin z którymi porównywano gminę Siemyśl stanowiło 374 gmin wiejskich z silnie rozwiniętą funkcją rolniczą.

I. Informacje ogólne

1.1. Położenie geograficzne

Charakter i kierunek procesów zachodzących na obszarach miejsko-wiejskich jednostek terytorialnych wynika z szeregu uwarunkowań. Jednym z nich są konsekwencje wynikające z lokalizacji badanej jednostki terytorialnej w układzie administracyjno-gospodarczym kraju oraz jej położenie geograficzne i ukształtowanie terenu. Charakter tych uwarunkowań wskazuje na ograniczoną możliwość wywierania na nie wpływu przez samorząd terytorialny. Jednakże poprzez określone działania, władze lokalne mogą wywierać presję na poszczególne elementy tegoż układu, prowadząc w konsekwencji do zwiększenia atrakcyjności społeczno-gospodarczej obszaru gminy.

Rysunek 1. Gmina Siemyśl – położenie

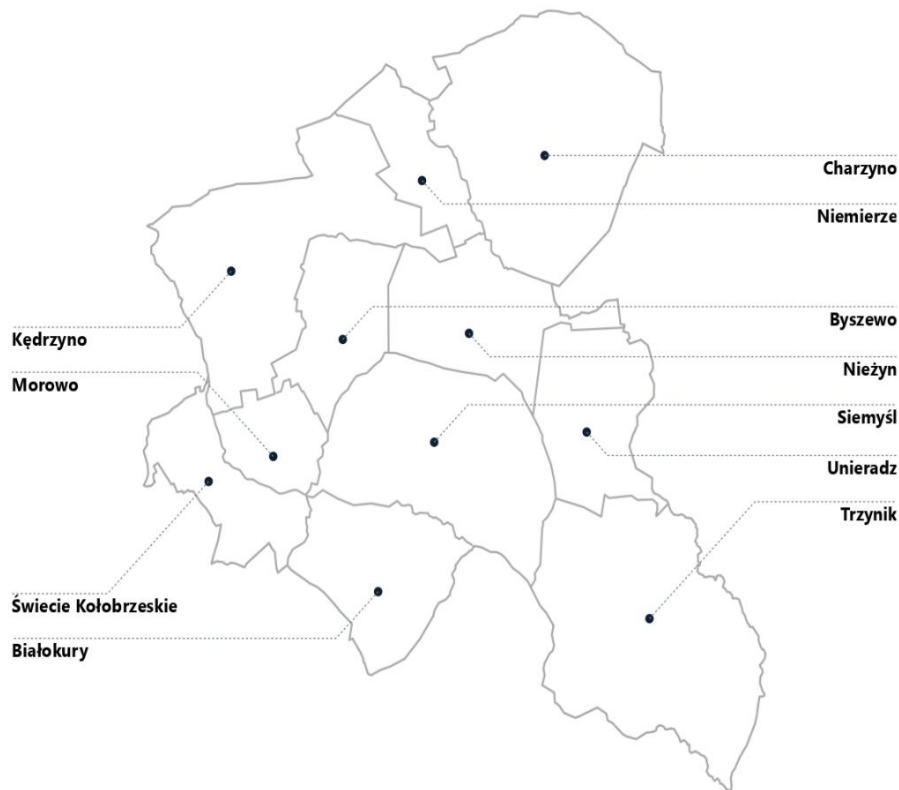

Źródło:
Materiały Urzędu Gminy w Siemyślu

Gmina Siemyśl jest gminą wiejską położoną w województwie zachodniopomorskim, w zachodniej części powiatu kołobrzeskiego. Siedzibą gminy jest wieś Siemyśl.

Miejscowości wchodzące w skład gminy, to Siemyśl – siedziba gminy, a także sołectwa: Charzyno, Białokury, Świecie Kołobrzeskie, Morowo, Byszewo, Kędrzyno, Niemierze, Nieżyn, Trzynik, Unieradz.

Rysunek 2. Sołectwa w gminie Siemyśl

Źródło:
Materiały Urzędu Gminy w Siemyślu

Graniczy bezpośrednio z gminami:

- Kołobrzeg;
- Gościno;
- Rymań;
- Trzebiatów.

Gmina Siemyśl liczy **3 995¹** mieszkańców, czyli zamieszkuje ją około **5%** ludności powiatu. Gmina stanowi **14,8%** powierzchni powiatu. Ogólna powierzchnia gminy wynosi **107,3 km²**. W jej zagospodarowaniu przeważający udział mają użytki rolne (**70%** powierzchni gminy). Gminę Siemyśl charakteryzuje niski stopień lesistości wynoszący tylko **15,4%** przy średniej dla Polski wynoszącej 29,6%. Gęstość zaludnienia na obszarze gminy wynosi średnio **37 osób/km²** i jest znacznie niższa od średniej krajowej wynoszącej **122 osoby/km²**. W sieci osadniczej województwa zachodniopomorskiego wieś Siemyśl, stanowi ośrodek gminny o znaczeniu lokalnym.

¹ W 2023 roku – dane za <https://svs.stat.gov.pl>

Rysunek 3. Położenie gminy Siemyśl w układzie powiatowym

Źródło:

<http://eregion.wzp.pl/gminy>

Obszarowo gmina Siemyśl rozciąga się w kierunku południowo – wschodnim, na długość ok. 18 km, i maksymalną szerokość – ok. 12 km. Wieś gminna oddalona jest od pobliskich ośrodków miejskich o:

- 11 km do Gościna;
- 16,5 km od Kołobrzegu;
- 18,5 km od Trzebiatowa;
- 33 km od Świdwina;
- 48 km od Koszalina;
- 96 km od Szczecina.

1.2. Uwarunkowania komunikacyjne

Położenie jest jednym z najważniejszych atutów gminy Siemyśl. Dotyczy to bliskości Morza Bałtyckiego i miasta Kołobrzeg pełniącego funkcje centrum usługowo-kulturalno-administracyjnego dla całego powiatu. Gmina leży na Równinie Gryfickiej. Obszar gminy jest urozmaicony, falisty o wysokościach bezwzględnych (od 10 do 60 m n.p.m.) rosnących w kierunku południowym. Przez gminę przepływają rzeki: Dębosznicza – od strony zachodniej i Błotnica – od strony wschodniej. Największym jeziorem na terenie gminy jest jezioro Kamica

o powierzchni ok. 66 ha. Obszar gminy cechuje harmonia i piękno krajobrazu leśno–rolniczego, czyste powietrze i cisza. Do najatrakcyjniejszych terenów gminy należy zaliczyć okolice jeziora Kamica, 4 parki dworskie oraz 10 pomników przyrody (w tym głązy narzutowe i okazałe drzewa). W okolicy wsi Siemyśl znajdują się tzw. Mszary Siemyńskie - użytek ekologiczny, w którym ochroną objęte zostały trzcinowiska z licznymi krzewami i pałąką wodną, będące doskonałą ostoją dla ptaków wodno-błotnych i schronieniem dla parzystokopytnych.

W przeważającej części jest to gmina rolnicza, tereny zalesione znajdują się tylko we wschodniej części (okolice jeziora Kamienica oraz dolina Parsęty).

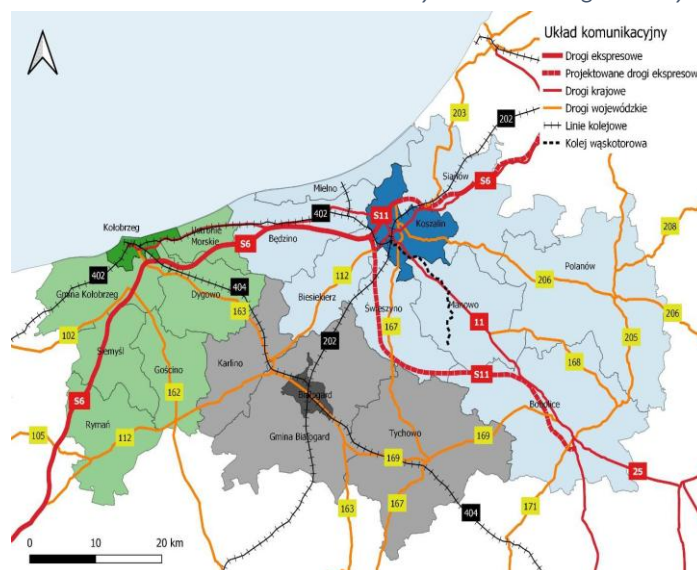
Kluczowym dla rozwoju społeczno-gospodarczego gminy czynnikiem jest jej położenie w:

- strefie nadmorskiej w bliskości do Kołobrzegu;
- obszarze bez uciążliwego przemysłu;
- zasięgu zainteresowań mieszkańców z głębi kraju i z zagranicy terenami wypoczynkowymi i sferą usług.

SIEĆ DROGOWA

Na uwarunkowania komunikacyjne gminy Siemyśl składa się dość rozbudowany systemem drogowy umożliwiający komunikację wewnątrz gminy jak i dogodne połączenia zewnętrzne. Przez obszar gminy nie prowadzą drogi wojewódzkie ani krajowe. Najbliżej gminy położone są: drogi wojewódzkie nr 102 prowadząca przez gminę Kołobrzeg i nr 162 przez gminę Gościno oraz droga krajowa nr 6 w gminie Rymań. Osią rozwoju całego regionu w tym gminy Siemyśl jest niewątpliwie droga ekspresowa S6 stanowiąca dogodne połączenie gminy ze stolicą województwa w Szczecinie oraz z Koszalinem.

Rysunek 4. Regionalny układ komunikacyjny

Źródło:

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego dla Koszalińsko-KołobrzESCO-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021–2030

Drogi wojewódzkie oraz drogi krajowe, choć nie przebiegają bezpośrednio przez obszar gminy mają istotny wpływ na kształtowanie jej zewnętrznych powiązań. Stan techniczny dróg krajowych i wojewódzkich określany jest jako dobry. Stan dróg powiatowych i gminnych jest niesatysfakcjonujący. Wymagają one kosztownych nakładów w celu poprawy bezpieczeństwa korzystania z nich zarówno dla pojazdów jak i pieszych użytkowników.

SIEĆ KOLEJOWA

Miejscowości gminy Siemyśl (Charzyno, Trzynie) uzyskały połączenie kolejowe na przełomie XIX i XX w. po wybudowaniu Kołobrzeskiej Kolei Wąskotorowej o szerokości 1 000 mm, która połączyła Kołobrzeg z Reskiem i Gryficami. W 1961 r. przestały kursować pociągi do Kołobrzegu (zamknięciu uległa stacja w Charzynie). Do 1962 r. kursowały pociągi pasażerskie na trasie Gryfice – Gościno. Na pozostałych liniach pozostał ruch towarowy, który przez długie lata, do 1990 r. odgrywał jeszcze dużą rolę. Cała sieć powiązań kolejowych straciła spójność w czerwcu 1999 r. gdy zdemontowano przęsta torów na przejazdach kolejowych w ciągu szosy E28 w Wicimicach, Rymaniu i Ramlewie.

W okolicach Gościna (układ torowy stacji, linia w kierunku Sławoborza i częściowo linia w kierunku Rymania) oraz tory na odcinku Skrzydłowo – Tąpadły zdemontowano na przełomie lat 2006/2007². Obecnie w gminie nie funkcjonują żadne połączenia kolejowe. Najbliższa stacja kolejowa znajduje się w sąsiednim Kołobrzegu.

LOTNISKA

Gmina Siemyśl leży w strefie oddziaływania berlińskiego węzła lotniskowego, obsługującego zróżnicowane połączenia osobowe jak i towarowe. W mniejszym stopniu na rozwój gminy wpływają nieodległe porty lotnicze w Goleniowie, Poznaniu czy Gdańsku.

TRANSPORT WODNY

Gmina Siemyśl położona jest nad rzekami Dębosznicą i Błotnica. Jednak żadna z nich nie pełni funkcji transportowych. Gmina leży jednak w bezpośredniej bliskości portu morskiego w Kołobrzegu. Port handlowo-rybacki w Kołobrzegu pełni także funkcję pasażerską. W porcie

² http://parseta.org.pl/uploads/media/Przewodnik_Rowerowy_Po_Nasypie_Kolejki_Waskotorowej.pdf

zlokalizowana jest marina jachtowa, działają nabrzeża przeładunkowe, dwie stocznie oraz Lokalne Centrum Pierwszej Sprzedaży Ryb.

ŚCIEŻKI ROWEROWE I INNE SZLAKI

Bogate dziedzictwo przyrodniczo-historyczne całego regionu spowodowały, że gmina Siemyśl jest atrakcyjna pod względem turystycznym. Jednym z wyrazów tego są liczne szlaki turystyczne, które wiodą przez jej obszar. Ścieżki rowerowe i szlaki piesze na terenie gminy Siemyśl funkcjonują głównie na przebiegu turystycznych szlaków o znaczeniu regionalnym lub krajowym. Obecnie przez teren gminy Siemyśl przebiegają 2 odcinki położonej na miejscu dawnego podkładu kolejowego ścieżki rowerowej „Szlakiem po nasypie kolejki wąskotorowej” - jeden z Zieleniewa do Gościna (przez Charzyno), a drugi z Gościna nad jezioro Popiel (Studnica) (przez Trzynik).

Wzdłuż całej ścieżki powstały miejsca postojowe dla rowerzystów, wyposażone w ławy, stoły, zadaszenia. Ścieżka rowerowa biegnie po nasypach byłej kolejki wąskotorowej i omija główne drogi. Zasadniczymi i stałymi elementami przekroju ścieżki rowerowej jest jezdnia szerokości 2,50 m ograniczona opornikiem z obu stron o szerokości 0,20 m. Nawierzchnia jezdni została zaprojektowana i wykonana jako nawierzchnia asfaltowa. W miejscach wysokich nasypów byłej kolejki wąskotorowej ustawione są obustronnie poręcze stalowe.

Ścieżką można dojechać z Karlina do Gościna (17,9 km), dalej ścieżka dzieli się na trzy kierunki. Pierwszy na południe z Gościna do Dargocic (4,8 km). Drugi, najdłuższy (23,4km), południowo zachodni prowadzi z Gościna przez Rymań nad jezioro Popiel. Ostatni północny odcinek prowadzi przez Charzyno do drogi łączącej Kołobrzeg z Trzebiatowem (10,8km). Dalej, wyznaczonym szlakiem można dojechać do Grzybowa, skąd ścieżką rowerową wzdłuż morza wiedzie do samego Kołobrzegu.

II. Potencjał przyrodniczy i zagospodarowanie przestrzenne

POTENCJAŁ PRZYRODNICZY

Według stosowanej w większości opracowań regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski autorstwa J. Kondrackiego, gmina Siemysł znajduje się w zasięgu mikroregionu nizina środkowoeuropejska. Zdecydowana większość gminy Siemysł położona jest w mezoregionie Równina Gryficka, będącej częścią składową Pobrzeża Szczecińskiego. Równina ta obejmuje pas wysoczyzn morenowych, które są w kilku miejscach porozcinane z północy na południe wąskimi rynnami glacialnymi, wykorzystywanymi przez niektóre rzeki Pomorza. Gmina Siemysł leży we wschodniej części Równiny Gryfickiej.

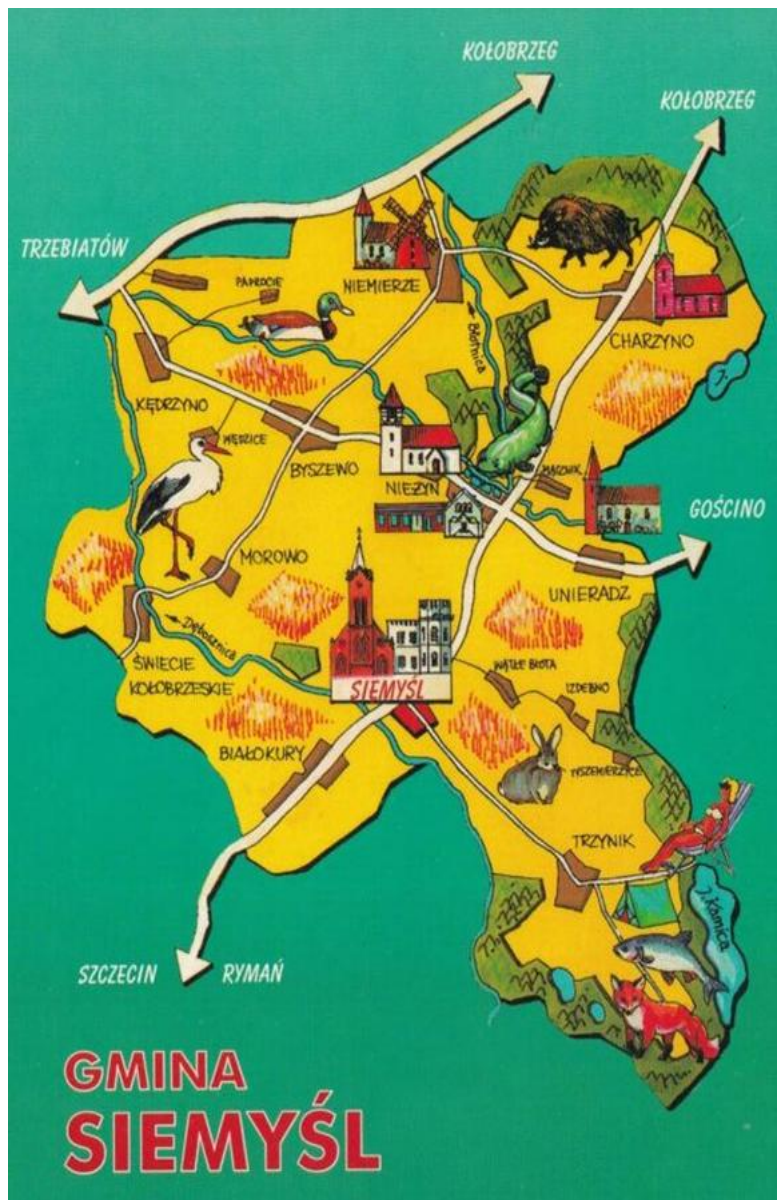
Gmina charakteryzuje się niską lesistością. Lasy i zadrzewienia zajmują obszar **1 878 ha** (w tym zadrzewienia 234 ha), co stanowi niespełna **15 %** powierzchni gminy. Lasy są położone głównie w części północnej i południowo-wschodniej. W strukturze własności dominują lasy publiczne (1677 ha), będące pod zarządem Lasów Państwowych Skarbu Państwa, administrowane przede wszystkim przez Nadleśnictwo Gościno. W regionalizacji przyrodniczo-leśnej lasy gminy Siemysł należą do Krainy Bałtyckiej.

Mezoregion ten, ze względu na przewagę urodzajnych gleb wytworzonych z gliny morenowej, ma charakter rolniczy. Lasy, porozrzucane w postaci niewielkich kompleksów, zajmują głównie utwory mniej żyzne. Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna, jedynie na siedliskach lasu świeżego i lasu mieszanego świeżego buk i dąb. Sosna tworzy drzewostany wszystkich klas wieku z przewagą młodych do 40 lat, natomiast buk i dąb drzewostany powyżej 50-80 lat.

Duża część lasów gminy Siemysł została uznana jako lasy ochronne, chroniące środowisko wodne, mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa (lasy Leśnictwa Charzyno stanowiące strefę ochronną dla obiektów wojskowych znajdujących się na terenie gminy Kołobrzeg).

Potencjał przyrodniczy gminy uzupełniają dwie rzeki - Dębosznica i Błotnica. Dębosznica wypływa z rozległego zmeliorowanego obniżenia poza południowymi granicami gminy. Długość rzeki na terenie gminy wynosi 16,1 km, co stanowi ok. 50% jej całkowitej długości. Płynie wyraźną, głęboką ale płaską i zatorfioną doliną o szerokości od 300 do 500 m. Miejscami rozszerza się do 900 m, jak na przykład w okolicach Siemysła. Na odcinku Trzynik - Świecie koryto jest uregulowane, a łąki zmeliorowane. Rzeka Błotnica jest nieco krótsza (15,4 km długości w obrębie gminy) wypływa z jeziora Kamienica i płynie dobrze wykształconą doliną, wykorzystując rynnę subglacialną. Jej dolina posiada bardziej nieregularny kształt i nie wyrównany spadek. Miejscami płynie spokojnie, a miejscami wartkim nurtem. Szerokość doliny jest bardzo zmienna. Część doliny od Unieradza do Niemierza jest zmeliorowana.

Rysunek 5. Atrakcje turystyczne w gminie Siemyśl

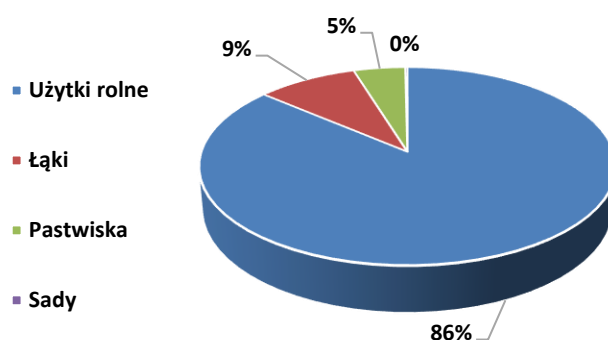
Źródło:
Materiały Urzędu Gminy w Siemyślu

Siemyśl jest gminą typowo rolniczą. Przeważają na jej powierzchni użytki rolne zaliczane do średniej żyzności, Najbardziej przydatne dla upraw żyta, ziemniaków oraz roślin przemysłowych. Rozwojowi rolnictwa sprzyja łagodny klimat charakteryzujący się opadami na poziomie do 700 mm oraz wystarczającym okresem wegetacyjnym.

Użytki rolne zajmują 73,9% powierzchni gminy, a ich struktura jest następująca:

- grunty orne – 86,2%
- łąki – 9,0%
- pastwiska – 4,6%
- sady – 0,2%.

Wykres 1. Struktura użytkowania gruntów w gminie

Źródło: opracowanie własne.

Rolnictwo jest istotną gałęzią gospodarki w gminie. Dominującą formą produkcji jest produkcja roślinna, a w szczególności uprawa zbóż i ziemniaków. Niewielki procent gospodarstw rolnych zajmuje się produkcją zwierzęcą, a w tym chowem trzody chlewnej i bydła.

Według Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody, dostępnego na stronie Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska³, na terenie gminy Siemysł zlokalizowane są: jeden obszar Natura 2000 - Kemy Rymańskie; dodatkowo 10 pomników przyrody.

ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

Dnia 26 października 2016 r. zarząd województwa przyjął uchwałę w sprawie określenia obszarów funkcjonalnych o znaczeniu ponadregionalnym i regionalnym oraz ich granice. Plan wskazuje sfery funkcjonalne obejmujące obszar całego województwa:

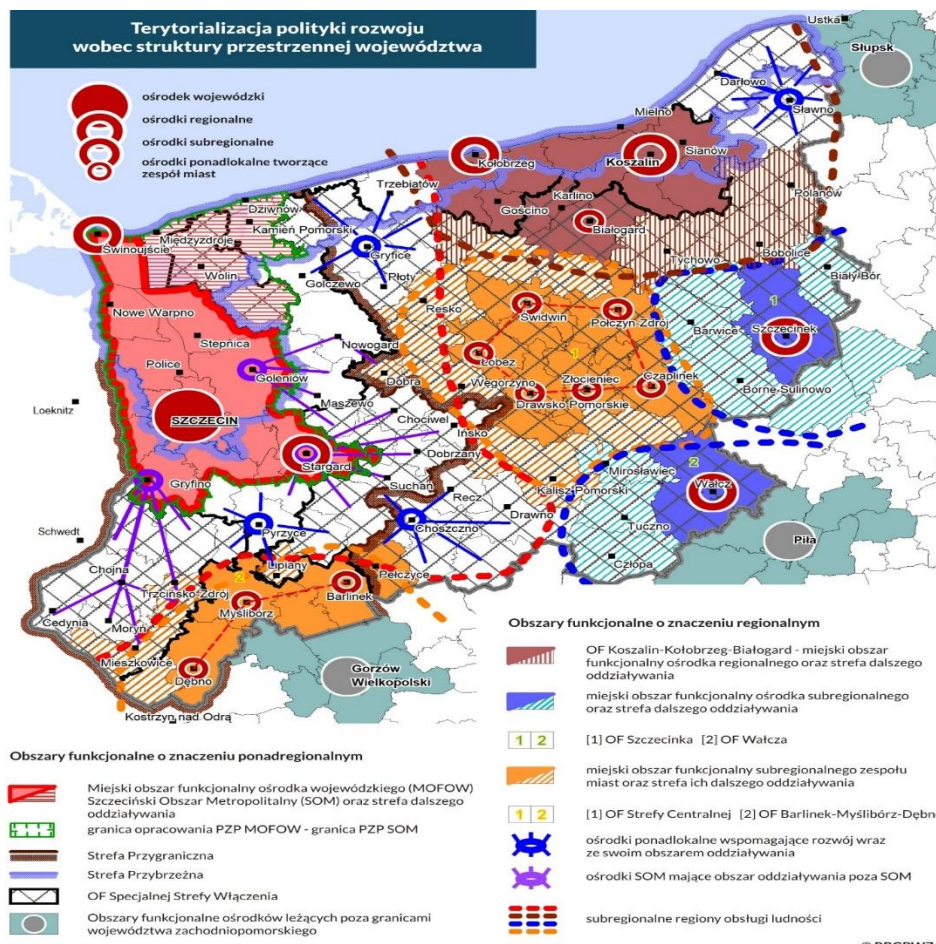
- Szczeciński Obszar Metropolitalny – miejski obszar funkcjonalny ośrodka wojewódzkiego, w skład którego wchodzi gmina Stowarzyszenia Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego wraz ze strefą dalszego oddziaływania;
- Obszar Funkcjonalny Strefy Przybrzeżnej – obszar szczególnego zjawiska w skali makroregionalnej;
- Obszar Funkcjonalny Strefy Przygranicznej – obszar wymagający restrukturyzacji i rozwoju nowych funkcji przy wsparciu właściwych instrumentów polityki regionalnej;
- Obszar Funkcjonalny Specjalnej Strefy Włączenia – obszary wiejskie wymagające wsparcia procesów rozwojowych, kumulacji negatywnych zjawisk o charakterze

³ <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>,

społeczno-gospodarczym oraz konfliktów przestrzennych związanych ze sposobem wykorzystania ich potencjału przyrodniczego i kulturowego.

Gmina Siemyśl znalazła się w obszarze oddziaływania Obszar Funkcjonalny Strefy Przybrzeżnej.

Rysunek 6. Miejskie obszary funkcjonalne ośrodków wojewódzkich, ośrodków subregionalnych i ośrodków lokalnych

Źródło:

Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego

Podstawowym celem określenia obszarów funkcjonalnych w polityce przestrzennej województwa jest zwiększenie potencjału rozwojowego obszarów funkcjonalnych miast dla zwiększenia równowagi rozwoju w województwie.

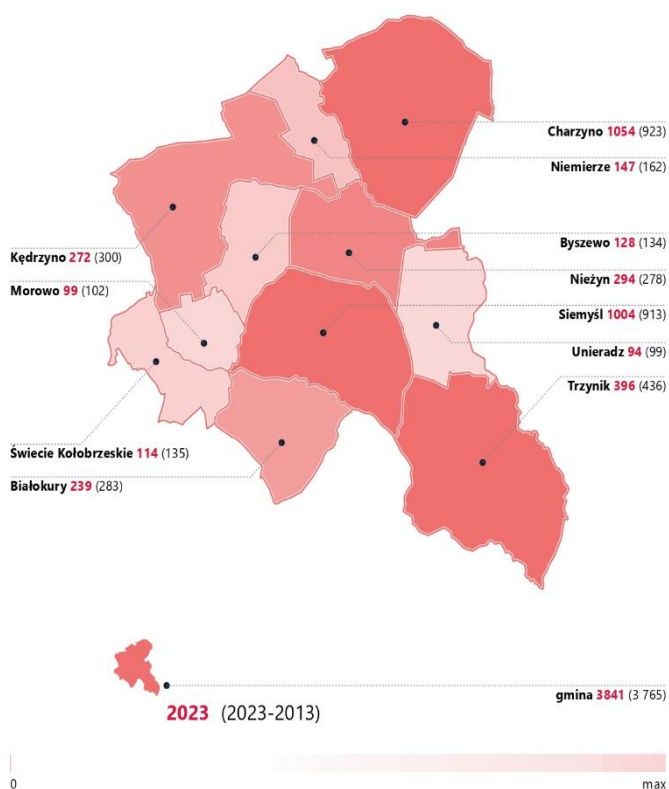
Zgodnie z wykazem obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Siemyśl funkcjonują 2 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

III. Demografia

Rozwój lokalny jest współcześnie postrzegany jako wieloaspektowy proces, wykorzystujący różnorodne czynniki, właściwości i zdarzenia zachodzące w ujęciu lokalnym. Kierunek i dynamika procesów zachodzących w gminie Siemysł jest uzależniona od wielu czynników.

Jednym z kluczowych czynników rozwoju każdego samorządu jest kapitał społeczny. Stanowi on o przyszłym dobrobycie, potencjale i możliwościach gospodarki w przyszłość. Jest on nierozdzielnie związany z procesami demograficznymi, przebiegającymi w środowisku lokalnym.

Rysunek 7. Zmiana liczby mieszkańców

Źródło:

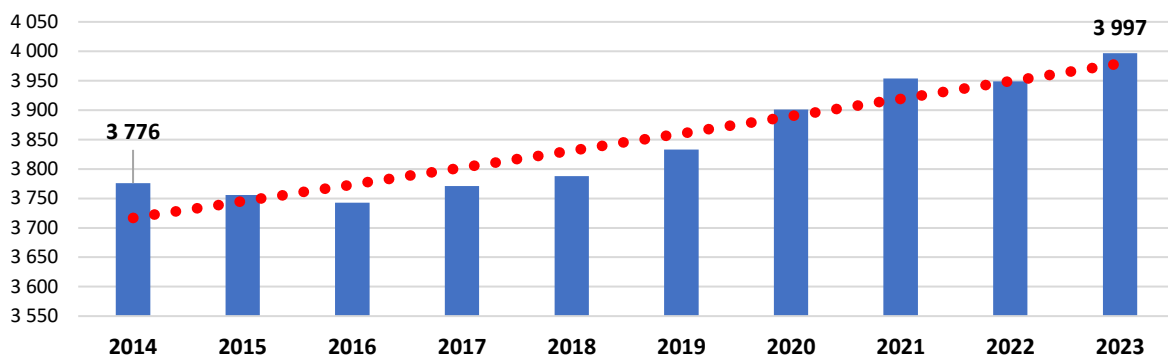
opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Kapitał społeczny tworzony jest w sieciach wzajemnego wsparcia i kreuje potencjalne więzi solidarności w lokalnej społeczności. Rolą każdego samorządu jest dbanie o zaspokojenie potrzeb społeczności lokalnej. Im działania te są bardziej skuteczne tym mniejsze są problemy natury demograficznej. Do podstawowych zjawisk demograficznych należą: reprodukcja ludności, struktury demograficzne, ruch naturalny, rozrodczość i płodność, umieralność, mobilność przestrzenna, migracje. Kapitałem w wymiarze demograficznym jest stan rozwoju ludności w konkretnym obszarze.

Ocena wyzwań rozwojowych, generowanych zmianami demograficznymi w jednostce samorządu terytorialnego, wymaga zarówno wiedzy o procesach ludnościowych w przeszłości, jak i ich przebiegu w przyszłości.

Gminę Siemyśl w 2023 roku zamieszkiwało **3 995** mieszkańców (wobec 3 776 w roku 2014), czego **49,6%** stanowią kobiety, a **50,4%** mężczyźni. W latach 2014-2023 liczba mieszkańców wzrosła o **219 osób**.

Wykres 2. Liczba ludności w gminie Siemyśl w latach 2014-2023

Źródło:
opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Atrakcyjność obszaru gminy Siemyśl jako miejsca potencjalnego zamieszkania, znajduje swoje odzwierciedlenie we wskaźniku *Saldo migracji na 1000 ludności (średnia 3-letnia)*.

Wykres 3. Saldo migracji na 1000 ludności (średnia 3-letnia)

Źródło:
opracowanie własne na podstawie MRL

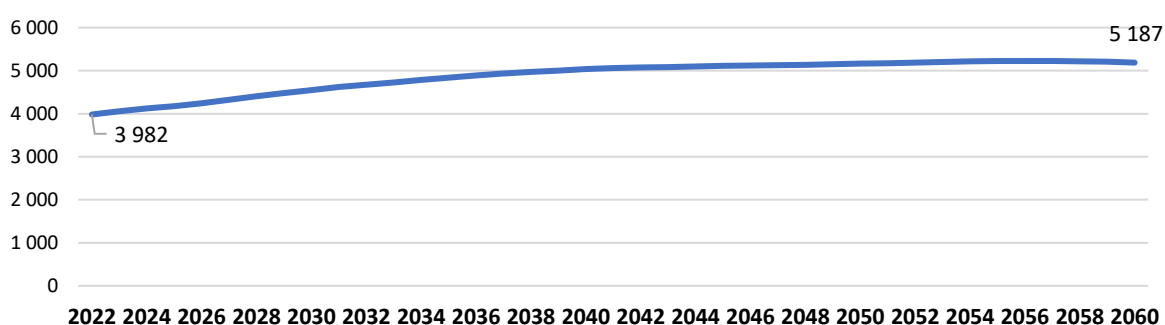
Wskaźnik ten pozwala określić atrakcyjność gminy dzięki porównaniu liczby nowych mieszkańców w stosunku do grupy porównawczej. Przeprowadzone badania wskazują, że gmina Siemyśl charakteryzuje się wyraźnie wyższą (i dodatnią) wartością tego wskaźnika, w porównaniu do średniej w grupie gmin porównawczych. Znajduje to potwierdzenie w rosnącej liczbie mieszkańców gminy.

Fakt osiedlania się na terenie gminy nowych mieszkańców, ma duże znaczenie dla planowania kierunków i perspektyw rozwoju, wpływa w sposób szczególny na określone obszary działalności gminy tj. planowanie przestrzenne, oświatę, infrastrukturę i itp.

W dłuższej perspektywie czasowej prognozy GUS dotyczące procesów demograficznych w gminie Siemyśl są korzystne. Zgodnie z prognozą liczby ludności, gminy Siemyśl w roku 2060 roku zamieszkała będzie przez 5187 osób – zob. wykres 4.

Wykres 4. Prognoza liczby ludności w gminie Siemyśl do 2060 r.

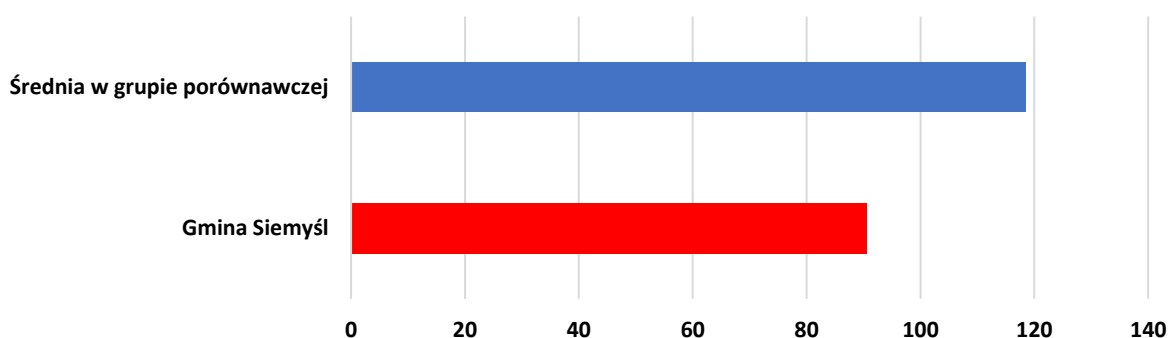

Źródło:
opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Gmina Siemyśl charakteryzuje się korzystną strukturą wiekową mieszkańców. Średni wiek mieszkańców wynosi 39,2 lat i jest mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa zachodniopomorskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski.

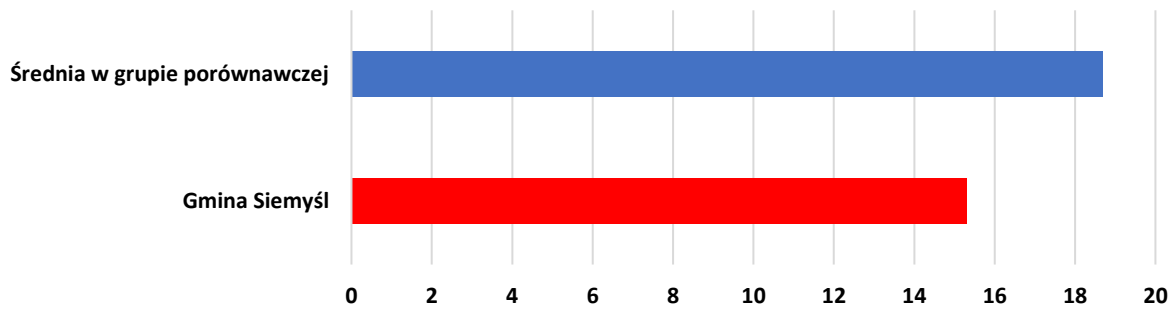
Wykres 5. Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym

Źródło:
opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W gminie Siemyśl korzystnie kształtuje się wartość wskaźnika starości mieszkańców przedstawiany jako odsetek osób w wieku 65 lat i więcej. Wartość tego wskaźnika dla gminy jest wyraźnie niższy niż średnia w grupie gmin porównawczych.

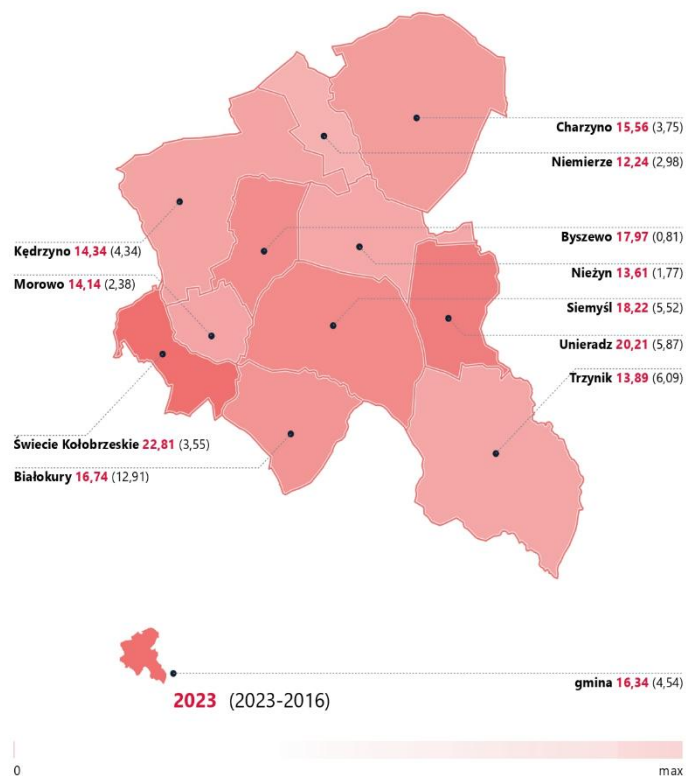
Wykres 6. Wskaźnik starości - odsetek osób w wieku 65 lat i więcej

Źródło:
opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Dotyczy to także wskaźnika obrazującego liczbę osób w wieku poprodukcyjnym przypadającą na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym. Także w tym przypadku gmina Siemysł znajduje się w lepszej sytuacji.

Rysunek 8. Liczba osób powyżej 65 roku życia

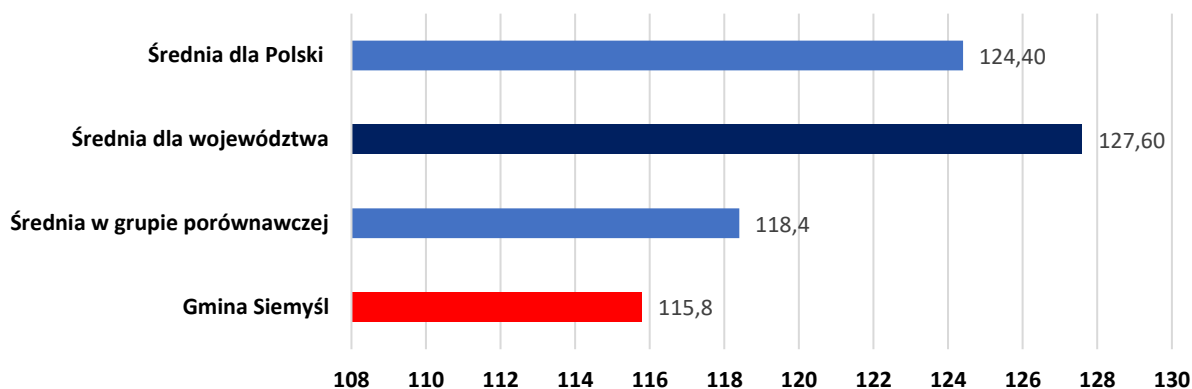

Źródło:
opracowanie własne

Według danych GUS w 2023 roku **658** mieszkańców gminy Siemysł była w wieku przedprodukcyjnym (wobec 625 osób w roku 2014). Jednym ze wskaźników wykorzystywanych do analizy potencjału demograficznego jest wskaźnik obciążenia demograficznego, definiowanego jako ilość osób ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym.

W przypadku gminy Siemysł wartość tego wskaźnika jest niższa niż średnia dla gmin w grupie porównawczej, i średnia dla województwa i Polski. Jednakże porównanie wartości wskaźnika z danymi z 2014 roku wskazuje że ludność gminy dość szybko się starzeje. Już obecnie ma to swój wymiar w zakresie polityki społecznej gminy a w przyszłości będzie wyraźnie wpływać na wszystkie aspekty funkcjonowania gminy Siemysł.

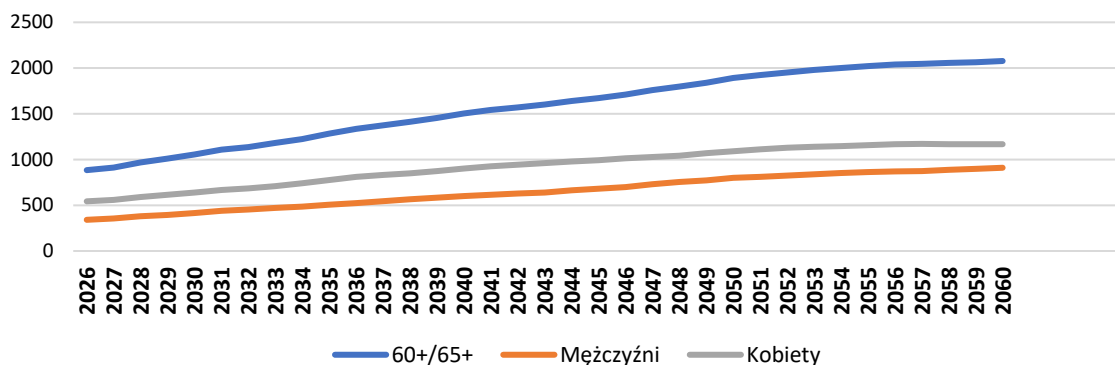
Wykres 7. Współczynnik obciążenia demograficznego

Źródło:
opracowanie własne na podstawie MRL

Określenie potencjału demograficznego w przestrzeni lokalnej jest o tyle ważne, iż w znaczącym stopniu wpływać on będzie na przyszłość gminy. Chodzi tu przede wszystkim o rynek pracy, wartość dodaną wypracowaną w gminie, a pośrednio także prognozowane wpływy z udziału w podatkach PIT i CIT.

Wykres 8. Prognozowana liczba osób w wieku poprodukcyjnym w gminie Siemysł do roku 2060

Źródło:
opracowanie własne na podstawie MRL

W roku 2060 prognozowana liczba osób w wieku poprodukcyjnym w gminie Siemysł wynosić będzie **2 077** osób. W tym samym roku liczba mieszkańców gminy szacowana jest na **5 187** osób co oznacza że 40% mieszkańców gminy będzie w wieku poprodukcyjnym.

Jakość życia zazwyczaj znajduje swoje odzwierciedlenie w wartości przyroście naturalnym. W przypadku gminy Siemyśl wartość tego wskaźnika jest wyraźnie wyższa od średniej wartości w grupie gmin porównawczych, ale także przyjmuje wartość ujemną.

Wykres 9. Przyrost naturalny na 1000 ludności średnia 3 letnia

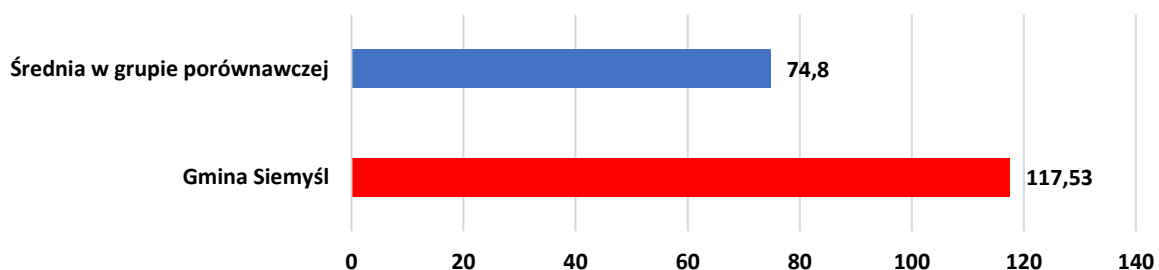
Źródło:
opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wskaźnik ten w zestawieniu z danymi dotyczącymi ilości mieszkańców informuje także o tym, że wzrost liczby mieszkańców w gminie jest wynikiem migracji zewnętrznych.

IV. Gospodarka

Konkurencyjność lokalnej gospodarki decyduje o sytuacji ekonomicznej mieszkańców oraz determinuje możliwości rozwoju gminy. Przeprowadzone badania porównawcze wskazują na wysoką pozycję gminy w zakresie potencjału i konkurencyjności lokalnej gospodarki. Na dobry stan lokalnej gospodarki wpływa wiele czynników. Najważniejsze z nich to przedsiębiorczość i aktywność mieszkańców.

Wykres 10. Liczba podmiotów gospodarczych na 1 tys. mieszkańców

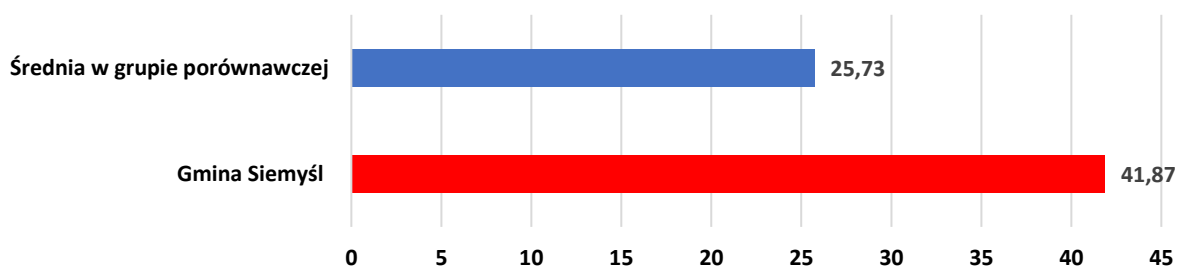

Źródło:
opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Pod względem ilości podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców gmina charakteryzuje się lepszym wynikiem niż średnia w grupie porównawczej. Z całą pewnością źródeł konkurencyjności gospodarki gminy upatrywać należy w jej położeniu w bezpośrednim sąsiedztwie Kołobrzegu.

Aktywność gospodarcza mieszkańców jest istotnym warunkiem rozwoju społeczno-gospodarczego gminy. Znajduje ona swoje odzwierciedlenie w liczbie, wielkości, strukturze i kondycji lokalnych firm. Wśród zatrudnionych największy odsetek mieszkańców gminy Siemysł pracuje w usługach.

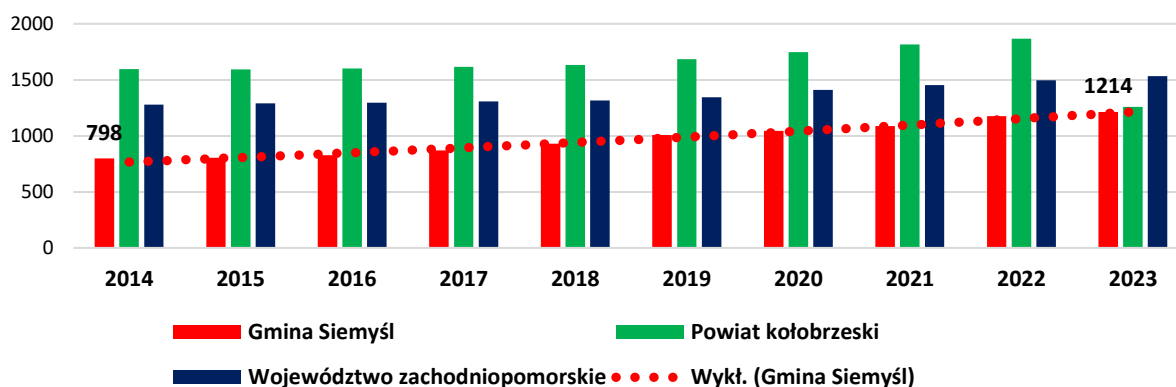
Wykres 11. Procent zatrudnionych w usługach

Źródło:
opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Wysoki odsetek zatrudnionych w usługach charakteryzuje gospodarki rozwinięte o wysokiej konkurencyjności, dlatego pod tym względem gmina Siemyśl wypada bardzo dobrze na tle gmin porównawczych. Aktywność gospodarcza wpływa na dochody gospodarstw domowych i jednostek samorządowych. Jest bodźcem do rozwoju infrastruktury technicznej i wysokiej jakości usług publicznych. Atrakcyjność inwestycyjna gminy znajduje swoje odzwierciedlenie we wzroście liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w gminie na przestrzeni lat 2014-2023.

Wykres 12. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności

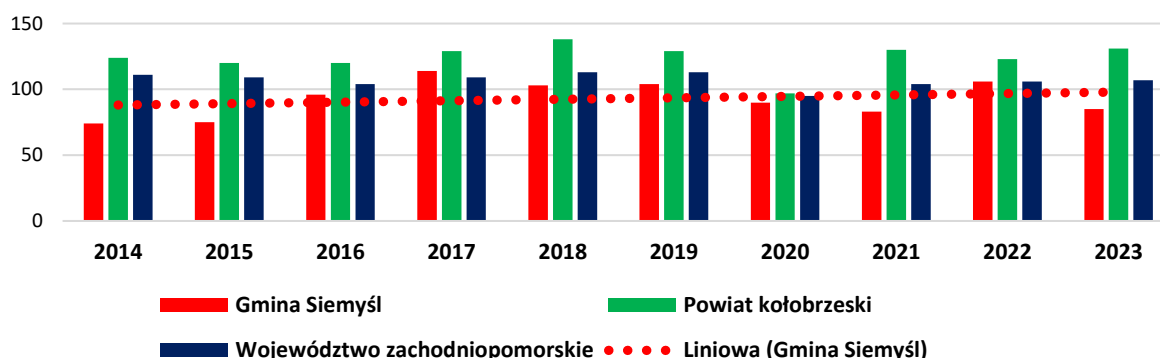

Źródło:
opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Pod tym względem, w porównaniu do gmin powiatu i średniej dla województwa, gmina Siemyśl znajduje się w wyraźnie gorszej sytuacji.

Znajduje to swoje odzwierciedlenie także w wielkości wskaźnika, obrazującego ilość **nowo zarejestrowanych** podmiotów w systemie REGON w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców – zob. wykres 13. W porównaniu z rokiem 2022 wartość tego wskaźnika w gminie obniżyła się. Jest on niższy niż średnia dla powiatu niższy niż średnia dla województwa.

Wykres 13. Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności

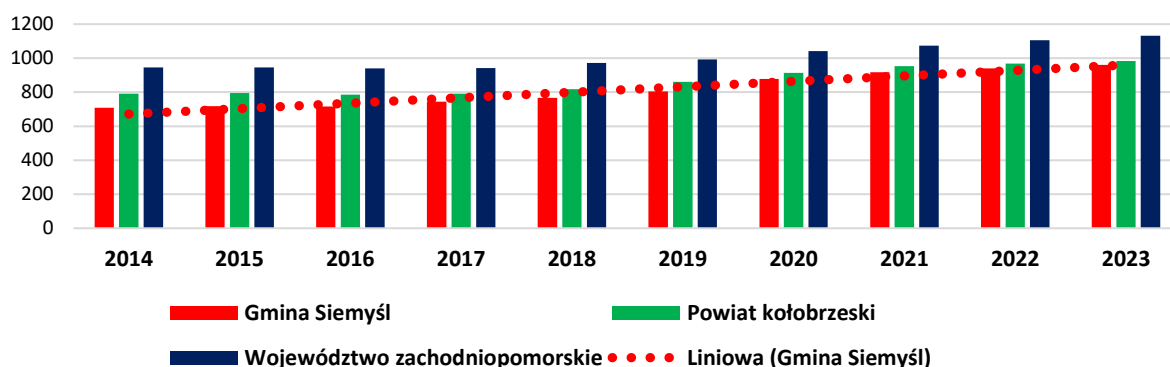

Źródło:
opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W gminie dominują podmioty gospodarcze prowadzone przez osoby fizyczne. Uznać to należy za przejaw przedsiębiorczości mieszkańców. W całym okresie objętym badaniem liczba osób

fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 10 tys. ludności była gminie Siemyśl niższa w od średniej powiatowej i wojewódzkiej.

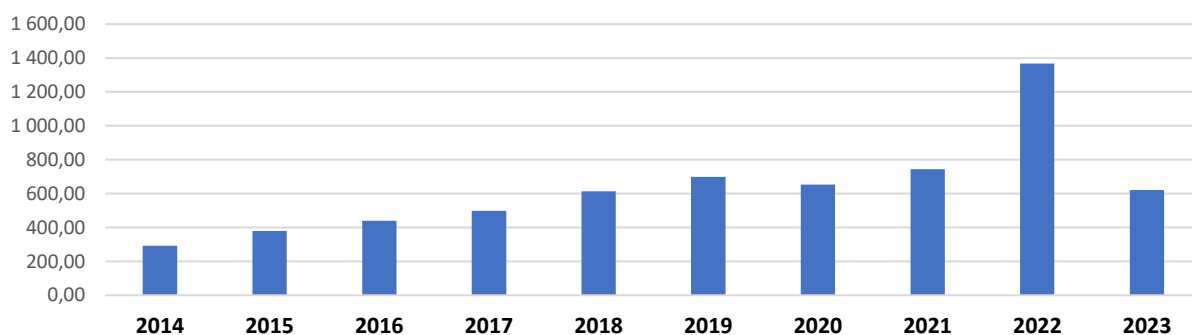
Wykres 14. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. ludności

Źródło:
opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

O przedsiębiorczości mieszkańców i wzrastającej konkurencyjności lokalnej gospodarki świadczą także wartości dwóch kluczowych dla finansów lokalnych wskaźników tj. **udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa - podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT)** i **udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa podatek -dochodowy od osób prawnych (CIT)**.

Wykres 15. Udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT) na 1 mieszkańca [w zł]

Źródło:
opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, Urzędu Gminy w Siemyślu

Przeprowadzone badania wykazały, że pod względem dochodów z tytułu udziału w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT) w przeliczeniu na jednego mieszkańca, gmina Siemyśl uzyskiwała dochody niższe do średniej w grupie porównawczej, zob. wykres 16.

Wykres 16. Dochody z PIT w przeliczeniu na 1 mieszkańca średnia 3 letnia [w zł]

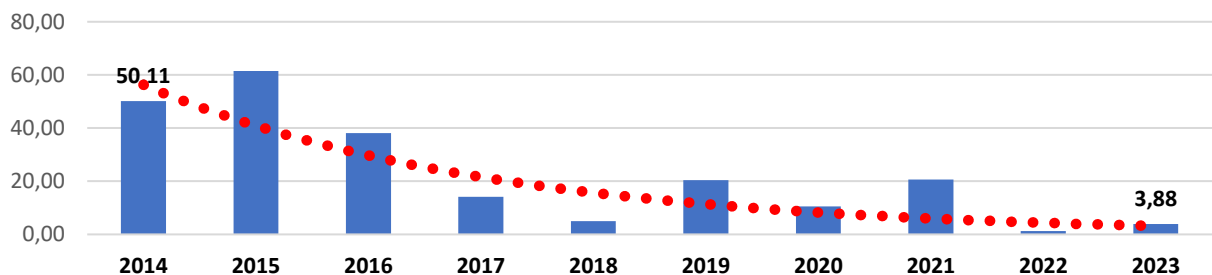

Źródło:
opracowanie własne na podstawie MRL

Rozwój lokalnej przedsiębiorczości, pozyskanie szeregu inwestorów zewnętrznych, dywersyfikacja form działalności i rozwój sfery usług wpływają na poziom rozwoju społeczno-gospodarczego gminy i jakość życia mieszkańców.

Wynik dotychczas podejmowanych działań w gminie Siemyśl znajduje swoje odzwierciedlenie m.in. w wysokości wpływów do budżetu gminy z udziału w podatku CIT na 1 mieszkańca. W badanym okresie zmalały one z **50,11 zł** w roku 2014 do **3,88 zł** w roku 2023.

Wykres 17. Dochody własne - udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa podatek dochodowy od osób prawnych na 1 mieszkańca [w zł]

Źródło:
opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W analizowanym aspekcie, sytuacja gminy Siemyśl na tle badanych gmin była niekorzystna. Wpływy uzyskiwane w gminie z CIT były wyraźnie niższe niż przeciętna wysokość tych wpływów w grupie porównawczej.

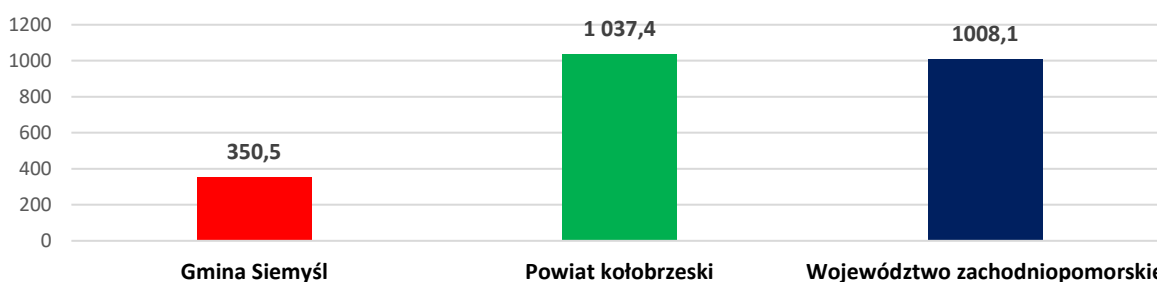
Wykres 18. Dochody budżetu JST z tytułu udziału w CIT na 1000 osób w wieku od 18 lat (średnia 3letnia) [w zł]

Źródło:
opracowanie własne na podstawie MRL

O potencjale rozwojowym gospodarki lokalnej świadczy także liczba i aktywność funkcjonujących na jej obszarze podmiotów działających w tzw. otoczeniu biznesu. **Instytucje Otoczenia Biznesu** to podmioty wypełniające lukę między mechanizmami rynkowymi, a działami administracji publicznej.

Wykres 19. Instytucje otoczenia biznesu na 10 tys. podmiotów gospodarki narodowej

Źródło:
opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Instytucje otoczenia biznesu są najczęściej identyfikowane z wyspecjalizowanymi organizacjami świadczącymi usługi z zakresu szkolenia, doradztwa oraz szeroko pojętego wsparcia przedsiębiorczości. W ich aktywności kluczową rolę odgrywa edukacja i przepływ informacji, które są niezwykle istotne dla rozwoju społeczno-gospodarczego w ujęciu lokalnym. W badanym okresie liczba tego typu instytucji w gminie Siemysł była wyraźnie niższa niż średnia dla powiatu i województwa.

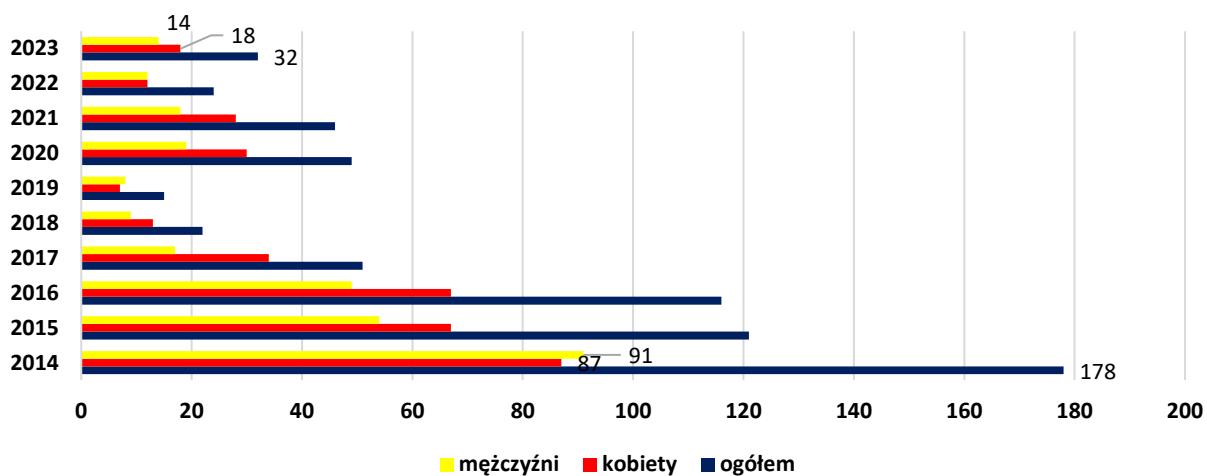
Głównym zadaniem instytucji otoczenia biznesu jest pomoc przedsiębiorcom. Pomoc ta w znacznej mierze opiera się na zagadnieniach związanych z tworzeniem, prowadzeniem i rozwojem przedsiębiorstw. Rozwój instytucji otoczenia biznesu w regionie jest ważnym czynnikiem jego atrakcyjności inwestycyjnej.

Ważnym elementem lokalnej gospodarki i zarazem podstawą jej rozwoju ekonomicznego jest rynek pracy. Specyfiką gminy Siemysł jest to że znaczna część jej mieszkańców pracuje w gminach ościennych jednocześnie będąc oficjalnie mieszkańcami gminy. Nie zmienia to sytuacji, w której stabilna sytuacja na rynku pracy jest sygnałem dla obecnych i potencjalnych mieszkańców, że warto związać swoją karierę i życie zawodowe z miejscem, które oferuje ciekawą perspektywę rozwoju. Przekłada się to bezpośrednio na wskaźniki demograficzne, a w konsekwencji na przyszłość lokalnej społeczności. Wpływa na wielkość popytu na dobra i usługi, a tym samym na ilość i jakość miejsc pracy.

W ostatnich latach w gminie Siemysł, widoczny jest wyraźny spadek osób pozostających bez pracy.

Wykres 20. Liczba osób bezrobotnych w gminie Siemyśl

Źródło:
opracowanie własne - na podstawie danych BDL GUS (stan na koniec grudnia)

Na koniec grudnia 2023 roku liczba osób pozostających bez pracy w gminie wynosiła **32** osoby (wobec **178** osób w roku 2014). Problem bezrobocia w gminie w większym stopniu dotyka kobiet niż mężczyzn. W 2023 roku w gminie bez pracy pozostawało **18** kobiet i **14** mężczyzn - zob. wykres 20.

V. Infrastruktura

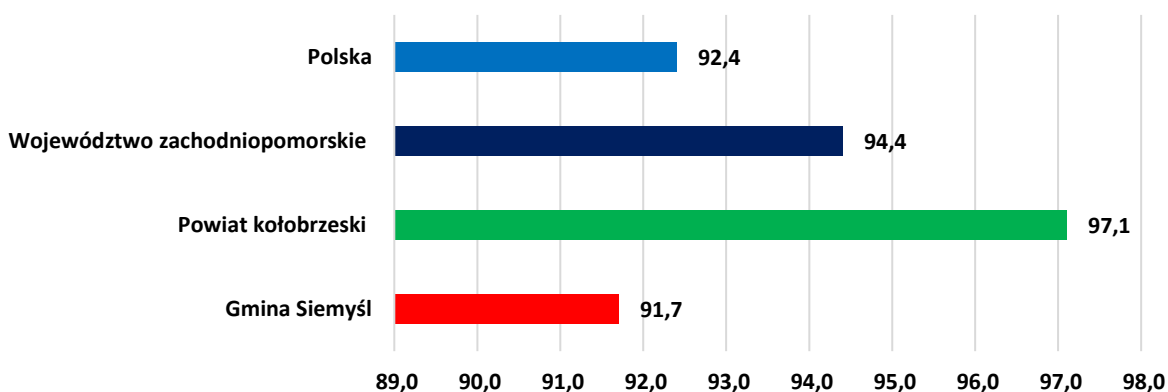
Rozwój infrastruktury technicznej postrzegany jest jako jeden z istotnych czynników sprzyjających lokalnemu rozwojowi społeczno-gospodarczemu. Wpływa bezpośrednio na atrakcyjność jednostki samorządowej, z punktu widzenia jej potencjalnych i obecnych mieszkańców. Jakość i stan infrastruktury technicznej w gminie bezpośrednio przekłada się m.in. na jej potencjał gospodarczy i jakość życia mieszkańców, a jednocześnie wydatki ponoszone na jej budowę, utrzymanie czy modernizację nierzadko stanowią jedną z ważniejszych pozycji budżetowych.

Rozwój sieci wodociągowej i kanalizacyjnej stanowi jeden z ważniejszych elementów poprawy warunków życia lokalnej społeczności.

Według danych GUS z 2023 roku 91,7% mieszkańców gminy korzysta z dostępu do sieci wodociągowej – zob. wykres 21. Uznać to należy za okoliczność poprawiającą jakość życia mieszkańców.

Odsetek mieszkańców mających dostęp do wodociągu jest jednak niższy w gminie Siemyśl od średniej dla Polski (92,4%) i średniej dla Powiatu kołobrzeskiego (97,1%) i średniej wojewódzkiej (94,4%).

Wykres 21. Korzystający z instalacji w % ogółu ludności wodociąg

Źródło:
opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

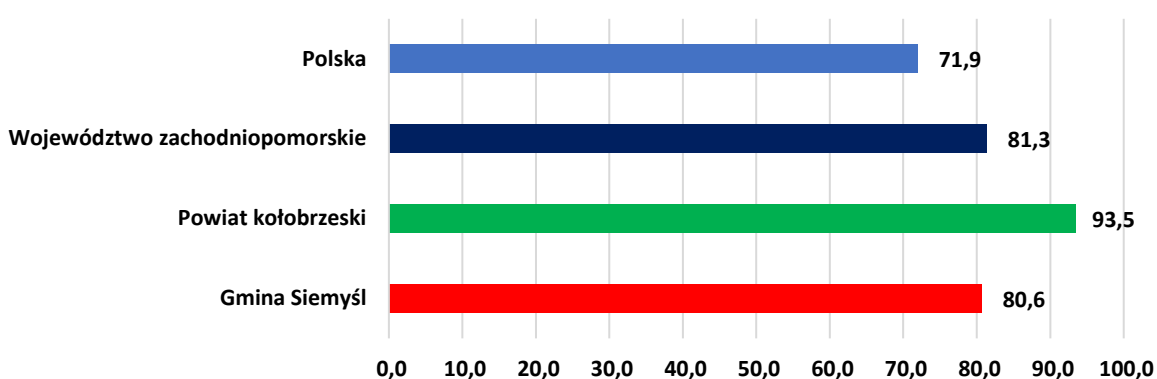
Infrastruktura techniczna, oprócz poprawy standardu życia mieszkańców, przyczynia się do zwiększenia atrakcyjności obszaru gminy, jako miejsca zamieszkania i zapobiega odpływowi ludności. Zaspokojenie zbiorowych potrzeb wspólnoty, takich jak zaopatrzenie w wodę oraz usuwanie i oczyszczanie ścieków komunalnych, należy do zadań własnych gmin. Inwestycje w zakresie budowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz oczyszczalni ścieków są dużym obciążeniem finansowym dla samorządów lokalnych. System zaopatrzenia w wodę mieszkańców gminy Siemyśl kształtuje się następująco:

- Długość sieci wodociągowej w gminie – około 117,6 km;
- Ludność korzystająca z sieci wodociągowej- 3 664 osób;
- Liczba przyłączy wodociągowych prowadzących do budynków – 842 szt.

W porównaniu z pozostałymi jednostkami osadniczymi w powiecie, gmina Siemysł charakteryzuje się niższym wskaźnikiem dostępu do sieci kanalizacyjnej. Odsetek korzystających z sieci kanalizacyjnej jest niższy od średniej dla powiatu, województwa.

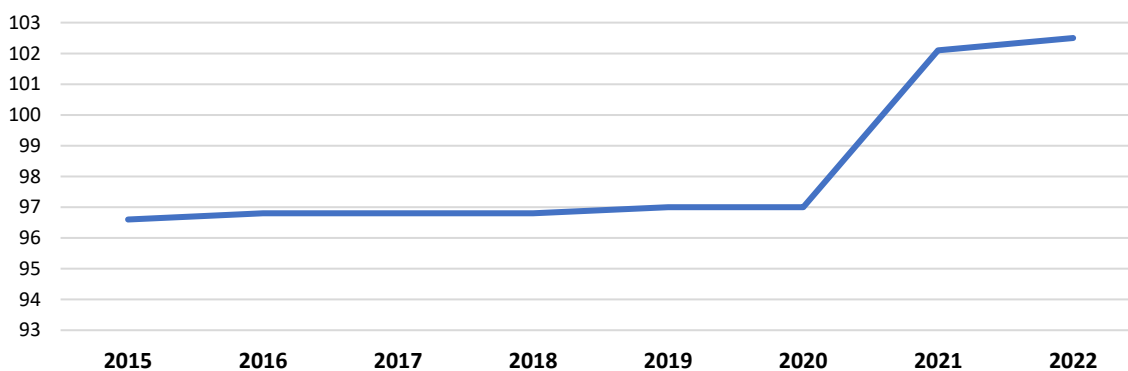
Wykres 22. Korzystający z instalacji w % ogółu ludności - kanalizacja

Źródło:
opracowanie własne - na podstawie danych BDL GUS

W latach 2014-2021 wyraźnie widoczny jest wzrost długości sieci kanalizacyjnej w gminie.

Wykres 23. Długość sieci kanalizacyjnej w gminie [w km]

Źródło:
opracowanie własne - na podstawie danych BDL GUS

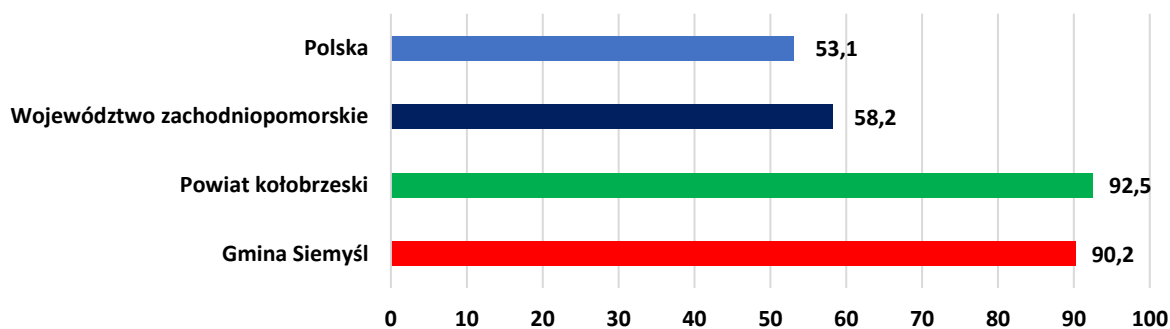

W analizowanym okresie w gminie realizowano szereg inwestycji, które pozwoliły na zwiększenie usieciowienia kluczowych dla rozwoju lokalnej społeczności mediów.

Obecnie w gminie Siemysł 90,2 % budynków mieszkalnych podłączonych jest do kanalizacji. Odsetek ten jest wyższy niż średnia dla powiatu, województwa i kraju.

Wykres 24. Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury technicznej - w % ogółu budynków mieszkalnych- kanalizacja

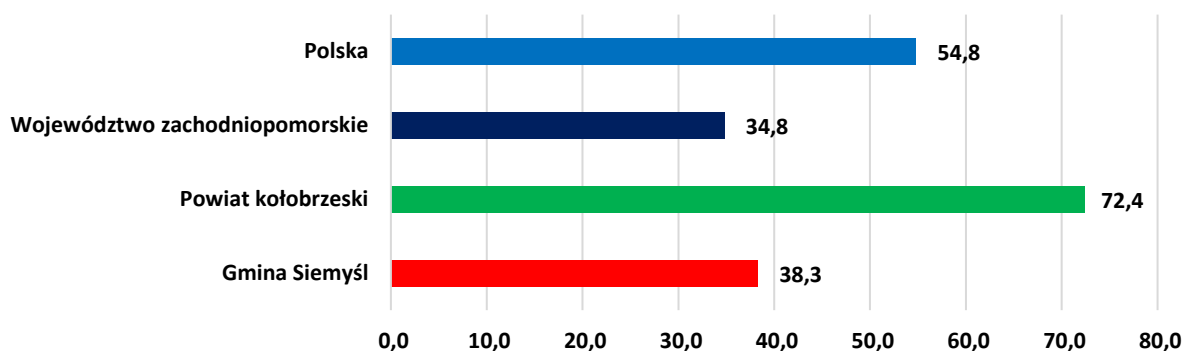

Źródło:
opracowanie własne - na podstawie danych BDL GUS

W badanym okresie zwiększyła się także ilość ścieków odprowadzanych kanalizacją z 65,0 dam³ w roku 2015⁴ do **89,9 dam³** w toku 2023.

Długość sieci gazowej na terenie gminy wynosi ogółem **45 514 m**. Liczba przyłączy do budynków mieszkalnych i niemieskalnych wynosi 403 sztuk (wobec 196 szt. w 2014 r.), a liczba gospodarstw domowych korzystających z gazu sieciowego wynosi **472** (wobec 280 w roku 2015), - z czego **447** ogrzewa mieszkanie gazem.⁵

Wykres 25. Korzystający z instalacji w % ogółu ludności - gaz

Źródło:
opracowanie własne - na podstawie danych BDL GUS

Obecnie 38% ludności gminy ma dostęp do sieci gazowej. Jest to wyraźnie wyższy odsetek niż średnia wojewódzka ale niższy niż średnia dla powiatu.

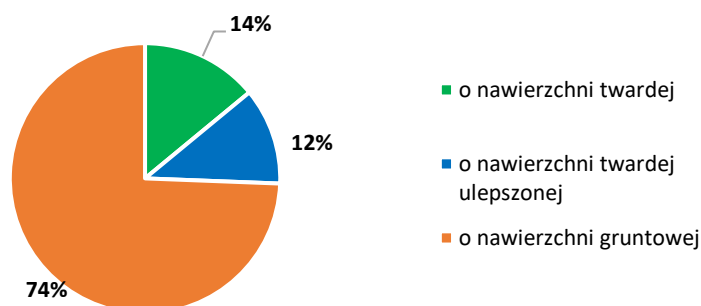
⁴ Dane za rok 2014 nie są dostępne.

⁵ Za Bank Danych Lokalnych, stan na 2023 r.

Wszystkie jednostki osadnicze w gminie mają dostęp do energii elektrycznej. Na terenie gminy istnieje rozbudowany układ sieci elektroenergetycznych. Nie stwierdzono problemów z dostarczaniem energii elektrycznej

Gmina charakteryzuje się dogodnymi połączeniami drogowymi z głównymi ośrodkami w Polsce i Europie. Analiza stanu infrastruktury drogowej w gminie Siemyśl wskazuje na potrzebę rozbudowy i remontów sieci dróg pomiędzy miejscowościami w gminie. Zwraca uwagę słabo rozwinięta sieć drogowa na terenie poszczególnych sołectw i duży udział dróg o nawierzchni gruntowej – zob. wykres 26.

Wykres 26. Struktura dróg gminnych w gminie Siemyśl według rodzaju nawierzchni

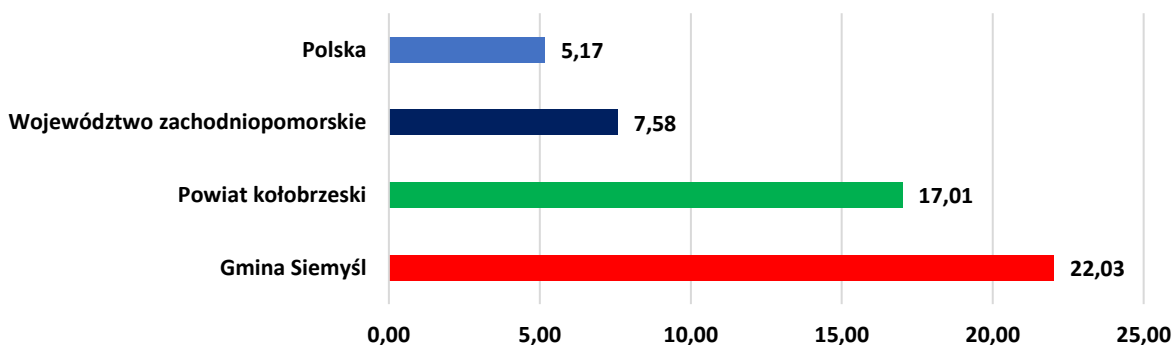

Źródło:
opracowanie własne - na podstawie danych BDL GUS

Ważnym elementem infrastruktury transportowej w gminie Siemyśl są drogi rowerowe. Ich funkcjonowanie, jakość i dostępność wpływają bezpośrednio na jakość życia mieszkańców poprzez poprawę bezpieczeństwa i stworzenie możliwości rozwoju ekologicznego transportu indywidualnego.

Drogi rowerowe są także ważnym elementem produktu turystycznego gminy, szczególnie w kontekście ich transgranicznego charakteru i mody na turystykę rowerową.

Wykres 27. Drogi dla rowerów na 10 tys. ludności [w km]

Źródło:
opracowanie własne - na podstawie danych BDL GUS

Analizując wartość wskaźnika dostępności dróg rowerowych w gminie rozumianego jako długość dróg rowerowych przypadających na 10 tys. mieszkańców należy zauważyć,

iż w przypadku gminy Siemyśl jest on wyższy od średniej wojewódzkiej i ogólnopolskiej. W rozbudowie infrastruktury rowerowej w gminie podkreślić należy współpracę w Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty, której efektem zbudowanie na terenie gmin Gościno, Karlino, Kołobrzeg, Rymań, Siemyśl 57 km ścieżki rowerowej.

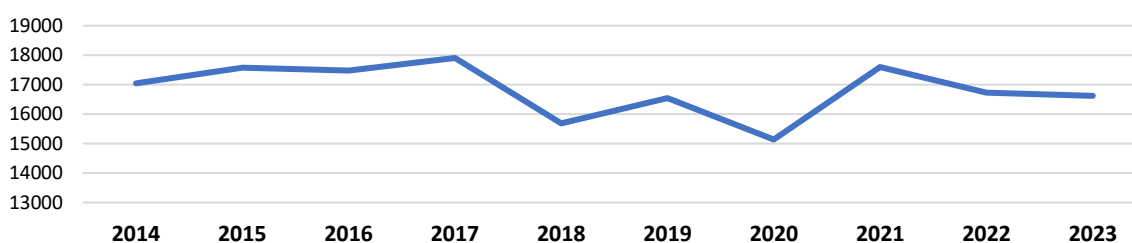
VI. Ochrona zdrowia, polityka społeczna

6.1. Ochrona zdrowia

Zmiany zewnętrzne, które nastąpiły w ostatniej dekadzie obserwowane w wymiarze ekonomicznym, społecznym i politycznym wpłynęły także na system ochrony zdrowia.

Dostęp do opieki zdrowotnej jest jednym z czynników wpływających na ocenę atrakcyjności danego miejsca, a także wpływa na poprawę jakości życia lokalnej społeczności.

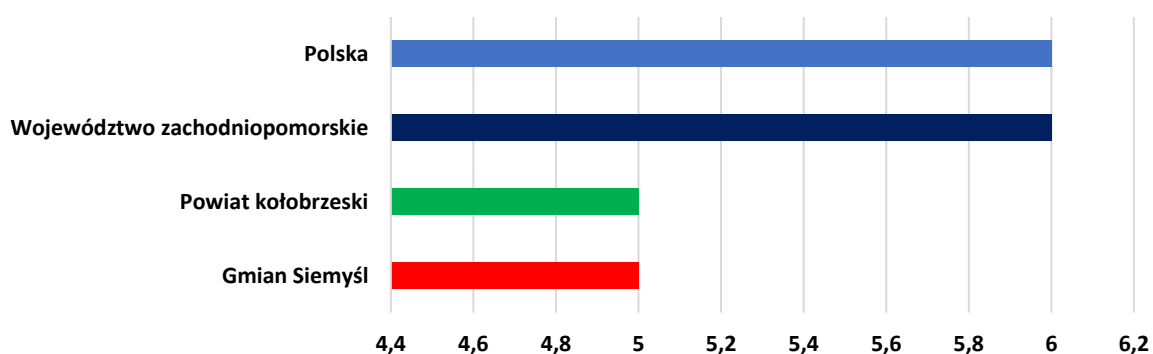
Wykres 28. Ambulatoryjna opieka zdrowotna - porady lekarskie ogółem

Źródło:
opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W badanym okresie nieznacznie zmniejszyła się liczba porad medycznych udzielanych mieszkańcom gminy.

Wykres 29. Przychodnie na 10 tys. ludności

Źródło:
opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Pod względem liczby przychodni przypadających na 10 tys. mieszkańców gmina Siemyśl znajduje się w niekorzystnej sytuacji. Wartość tego wskaźnika w gminie jest niższa niż średnia dla województwa i kraju – zob. wykres 29.

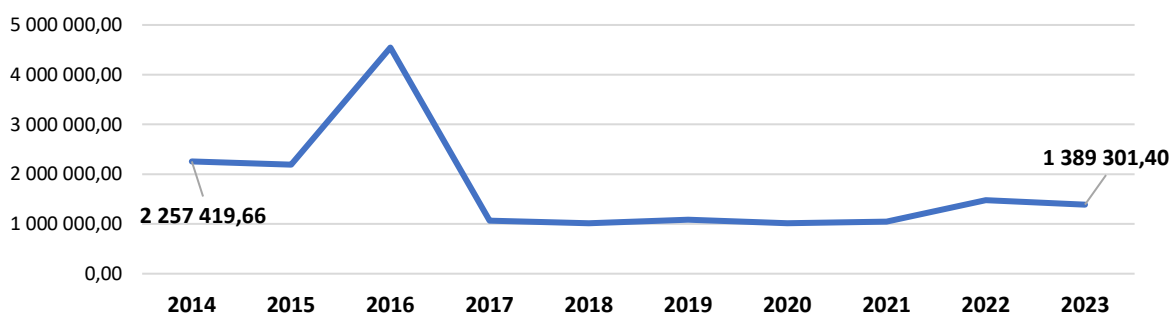
6.2. Pomoc społeczna

Na terenie gminy zagadnieniami pomocy i opieki społecznej zajmuje się **Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemysłu**. Realizuje on zadania z zakresu polityki społecznej na rzecz osób i rodzin, które nie są w stanie pokonać trudnej sytuacji. Jest to możliwe dzięki wsparciu rodzin i odbudowywaniu więzi społecznych.

W roku 2023 budżet Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemysłu po dokonanych w trakcie roku zmianach, zaplanowany został na kwotę **3 249 525,47 zł**, a zrealizowany został na kwotę **2 988 414,82 zł** tj. 92 % planu. Na zadania zrealizowane przez OPS w roku 2023 wydatkowano:

- Dział 851 - Ochrona zdrowia – **113 790,71 zł**;
- Rozdział 85153 – zwalczanie narkomanii – **2 000,00 zł**;
- Rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi – **111 790,7 zł**.

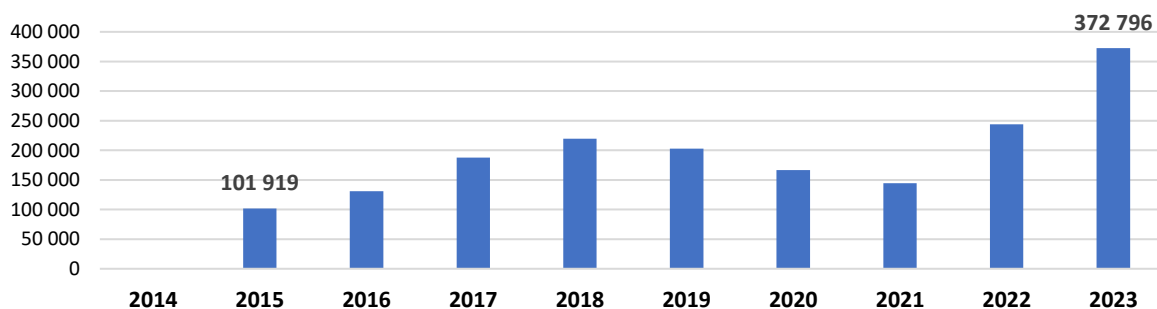
Wykres 30. Wydatki ogółem na pomoc społeczną [w zł]

Źródło: opracowanie własne -na podstawie danych BDL GUS

Według danych GUS w 2023 roku wydatki na pomoc społeczną w gminie Siemysł wyniosły **1 389 301,40 zł** i były niższe niż w roku 2014, w którym wydatki z tego tytułu wyniosły **2 257 419,66 zł**.

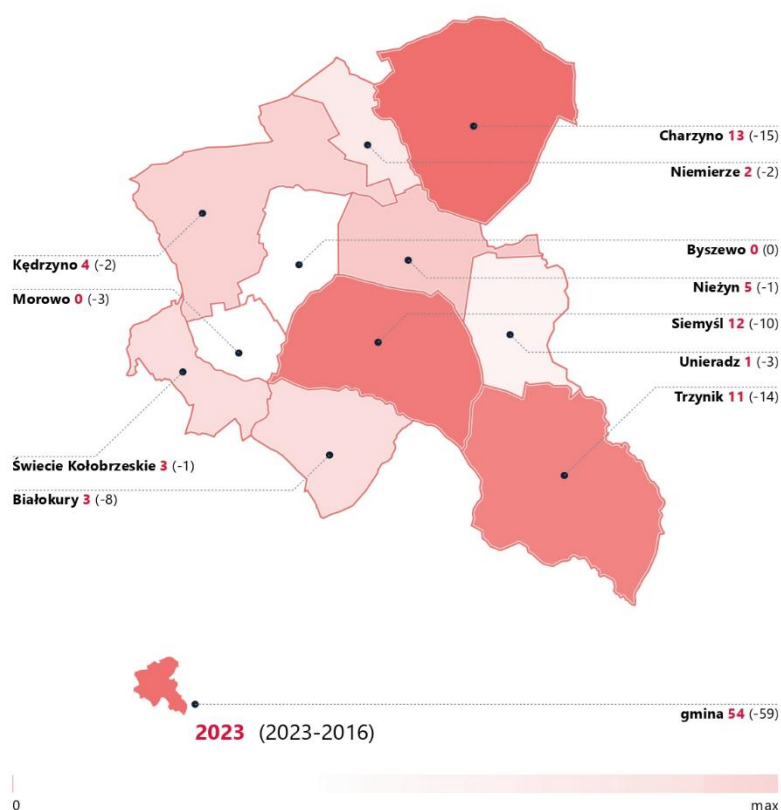
Wykres 31. Wydatki budżetu gminy Siemysł na domy pomocy społecznej [w zł]

Źródło: opracowanie własne -na podstawie danych BDL GUS

Wyraźnie rosną wydatki budżetu gminy na domy pomocy społecznej – zob. wykres 31. W 2023 roku były one dwukrotnie wyższe od wydatków na ten cel poniesionych w 2014 roku. W roku 2023 ze świadczeń pomocy społecznej wg kryterium dochodowego skorzystały **54 rodziny**.

Rysunek 9. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej na 100 osób

Źródło:
Opracowanie własne

Działania realizowane w zakresie opieki społecznej w gminie są elementem szerszych projektów strategicznych realizowanych na terenie gminy. Wśród nich należy wymienić przede wszystkim:

- **Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Siemysł na lata 2023-2029**

Strategia ta jest narzędziem realizacji lokalnej polityki społecznej. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Siemysł na lata 2023 – 2029 jest wieloletnim dokumentem programowym, który stanowi podstawę do realizacji pewnych wzorów działań, podejmowanych w celu poprawy negatywnych zjawisk społecznych występujących w danej społeczności. Podstawowe i najważniejsze działania zawarte w dokumencie ukierunkowane są na poprawę jakości życia mieszkańców, wzmocnienie spójności społecznej, wyrównywanie szans oraz wzmacnianie kapitału ludzkiego i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

- **Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Siemysł na lata 2024-2026**

Celem głównym Programu jest pomoc dla rodzin zamieszkujących na terenie gminy w stwarzaniu optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo – wychowawczych.

Celem programu jest:

- Działalność profilaktyczna sprzyjająca wzmocnieniu więzi w rodzinie;
- Wspieranie rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo –wychowawczej;
- Zapewnienie wsparcia dla rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej dzieciom w przypadku niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców biologicznych

Odbiorcami Programu są:

- Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych,
- Dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki,
- Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

Wykres 32. Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej

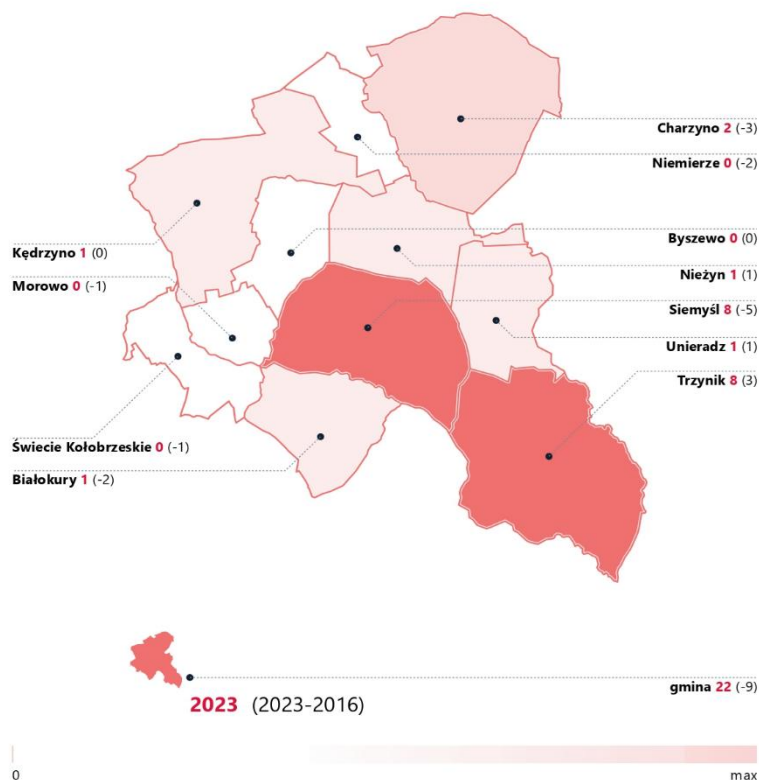
Źródło:
opracowanie własne -na podstawie danych BDL GUS

- **Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 -2025**

Organem realizującym zapisy strategii jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zgodnie z kompetencjami wdraża ona procedury sądowego zobowiązania do leczenia odwykowego, motywuje osoby uzależnione do podjęcia terapii, pomaga w znalezieniu odpowiedniej formy leczenia, a także inicjuje działania profilaktyczne. Głównym celem programu jest ograniczenie negatywnych konsekwencji społecznych, szkód

zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

Rysunek 10. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa

Źródło:
opracowanie własne

Te i inne programy prospołeczne realizowane są na obszarze gminy Siemysł w wymiarze wieloletnim. Analiza danych Ośrodka Pomocy Społecznej wskazuje, że wśród głównych tytułów udzielania wsparcia mieszkańcom gminy wskazać należy świadczenia wychowawcze, zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia alimentacyjne bezrobocie – tabela 1.

Tabela 1. Główne powody trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin w 2022 r.:

POWODY UDZIELONYCH ŚWIADCZEŃ	2022
	OGÓŁEM
Jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka	14 osób
Zasiłki pielęgnacyjne	66 osób uprawnionych
Świadczenie pielęgnacyjne	16 osób
Specjalne zasiłki opiekuńcze	2 osoby uprawnione
Świadczenie rodzicielskie	17 osób uprawnionych
Świadczenia alimentacyjne	44 osoby uprawnione
Świadczenie wychowawcze	772 uprawnionych dzieci

Stypendium szkolne	14 uczniów (z 5 rodzin)
Program dożywiania dzieci	17 rodzin

Źródło:

Opracowanie własne -na podstawie OPS

Pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemysłu na bieżąco prowadzą monitoring sytuacji dzieci w rodzinach objętych pomocą społeczną. Zadanie to jest realizowane również przez asystenta rodziny. W związku powyższym OPS współpracuje ze szkołami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Kuratorem Sądowym oraz innymi instytucjami. W przypadku stwierdzenia zagrożenia lub bardzo niepokojącej sytuacji w rodzinie – natychmiast o takiej okoliczności informowany jest Sąd Rodzinny w Kołobrzegu.

VII. Dziedzictwo kulturowe i środowisko naturalne

UWARUNKOWANIA KULTUROWE

Gmina Siemyśl nie posiada terenów o wybitnych walorach krajobrazowo-przyrodniczych, nie mniej jednak zachowały się charakterystyczne elementy rzeźby polodowcowej oraz różnorodne typy ekosystemów częściowo o dużym stopniu naturalności.

Dzięki temu gmina charakteryzuje się dużą atrakcyjnością krajobrazową i dość zróżnicowaną rzeźbą terenu. Wyrazem tego jest rozwijająca się turystyka w tym turystyka kwalifikowana.

Jednym z najważniejszych czynników wpływających na dziedzictwo kulturowe regionu jest jego bogata historia.

Badania wskazują na występowanie już w okresie wczesnego średniowiecza osadnictwa w rejonie obecnych wsi: Charzyno, Niemierze, Nieżyn, Unieradz, Byszewo, Kędrzyno, Świecie Kołobrzeskie i Siemyśl. Istniejące ślady osadnictwa pochodzą z czasów wczesnośredniowiecznych, z czasów kultury łużyckiej i pomorskiej, a nawet z czasów rzymskich. Poza zabytkowymi kościołami, wymagającymi renowacji brak jest zabytków kultury materialnej mogących stać się pretekstem dla rozwoju turystyki. Dzieje Siemyśla i okolicznych osad są nierozzerwalnie związane z rozwojem Kołobrzegu i roli jaką przez wieki pełnił port w tym mieście.

Na terenie gminy Siemyśl działają kluby młodzieżowe. Działalność kulturalną w gminie rozwijają biblioteki a swoistymi centami społeczno-kulturalnymi dla lokalnej społeczności są szkoły podstawowe. Organizowane liczne imprezy plenerowe, festyny itp. nawiązują do bogatej historii regionu, aktywizując jednocześnie lokalną społeczność.

ŚRODOWISKO NATURALNE

Jak już wspomniano gmina Siemyśl położona jest na równinie gryfickiej północnej części województwa zachodniopomorskiego w powiecie Kołobrzeskim.

W przeważającej części jest to gmina rolnicza, tereny zalesione znajdują się tylko we wschodniej części (okolice jeziora Kamienica oraz dolina Parsęty). Tereny leśne zajmują 16% powierzchni gminy. Dużą wartość przedstawiają grupy starodrzewia w parkach podworskich w m. Kędrzyno, Białokury, Trzynik. Liczne są okazy starych drzew uznane za pomniki przyrody.

Współczesna rzeźba terenu została ukształtowana w czasie ostatniego zlodowacenia (w plejstocenie) oraz po jego ustąpieniu (okres holocenu). Zachowały się charakterystyczne formy geomorfologiczne:

- wysoczyzna moreny dennej, pokrywająca przeważającą część obszaru gminy, o rzeźbie lekko falistej i falistej,

- rynny subglacjalne, stanowiące wydłużone obniżenia o płaskich dnach i wyraźnych zboczach, wykorzystane przez rzeki Błotnicę i Dębosznicę, rozcinające powierzchnie wysoczyzny,
- drobne zagłębienia wytopiskowe w powierzchni wysoczyzny morenowej,
- niewielkie pagórki będące kemami, pagórkami moreny czołowej, a wzdłuż górnej doliny Dębosznicy ciągami ozów,
- fragment równiny sandrowej w północno-wschodniej części gminy.

Podstawowe wartości parametrów meteorologicznych tego obszaru, tj. średnia ilość opadów, dominujące kierunki i siła wiatrów czy średnie temperatury są reprezentatywne dla większości obszaru Pomorza Zachodniego.

Obszar gminy cechuje harmonia i piękno krajobrazu leśno–rolniczego, czyste powietrze i cisza. Do najatrakcyjniejszych terenów gminy należy zaliczyć okolice jeziora Kamica, parki dworskie, pomniki przyrody (głazy narzutowe i okazałe drzewa)

Wody

Jednym z najważniejszych wyznaczników położenia geograficznego gminy jest to że znajduje się ona w niewielkiej odległości od brzegu Morza Bałtyckiego. Choć nie ma ona bezpośredniego dostępu do nadbałtyckich plaż to położenie to jest korzystne dla rozwoju wypoczynkowej funkcji w części miejscowości w gminie.

Przez gminę przepływają rzeki: Dębosznica – od strony zachodniej i Błotnica – od strony wschodniej. Największym jeziorem na terenie gminy jest jezioro Kamica o powierzchni ok. 66 ha.

Charakterystyczne dla krajobrazu rolniczego są bardzo liczne, drobne „oczka” wodne wśród pól, otoczone naturalną roślinnością bagienną z trzcinami i sitowiem, porośnięte na brzegach krzewami wierzbowymi stanowią miejsce bytowania drobnych zwierząt.

Wody gruntowe pierwszego poziomu stwierdza się lokalnie w obniżeniach terenowych, dolinach i zagłębieniach, w gruntach piaszczystych oraz w silnie nawilgoconych torfach. Wody poziomów użytkowych wykorzystywane dla potrzeb ludności i gospodarki, występują poniżej 15 m p.p.t., w utworach czwartorzędowych. Jest to poziom średnio zasobny, o wodach dobrej jakości, izolowany od powierzchni warstwą glin. Poziom wodonośny o wysokich zasobach występuje w północno-wschodniej części gminy, w obrębie sandru w rejonie m. Charzyno i stanowi fragment wysokozasobowego poziomu wodonośnego ujęcia dla miasta Kołobrzegu w Rościęcinie.

Gleby

Gmina jest typową gminą rolniczą funkcjonującą na obszarach popegeerowskich. Wpływa to na sposób użytkowania zasobu ziemi w gminie oraz kierunki jej dotychczasowego rozwoju społeczno-gospodarczego. Rolnicza przestrzeń produkcyjna zajmuje ponad **70%** powierzchni gminy. W użytkach rolnych zdecydowanie przeważają grunty orne (**83%**), użytki zielone występują wzdłuż rzek i rowów. W gruntach ornym przeważają gleby żyzne i średnio żyzne, zaliczone do kompleksu glebowego 4-żytniego bardzo dobrego i 2-przennego dobrego. Są to grunty zaliczone do klas bonitacyjnych IV i III (łącznie ca 70% wszystkich klas), nadają się do szerokiego wachlarza upraw.

Złoże

Na terenie gminy Siemyśl występują udokumentowane złoża kopalin. Dotyczy to złóż kruszywa naturalnego.

Formy ochrony przyrody

Z mocy ustawy o ochronie przyrody i ustawie o lasach ochroną objęte są pomniki przyrody, do których zaliczono pojedyncze drzewa i grupy drzew ujęte w rejestrze.

Ochroną konserwatora przyrody i ochroną konserwatorską zabytków objęte są parki podworskie ze starodrzewem w miejscowościach Trzynik, Kędrzyno i Białokury. Starodrzew jest zabezpieczony, konserwowany i pielęgnowany.

Na brzegach rzek i jezior występują lasy ochronne o funkcji lasów wodochronnych o pow. Ponad 400 ha. Lasy te wpływają korzystnie na stosunki wodne. Zasady gospodarowania lasów ochronnych określa plan urządzenia lasów Nadleśnictwa Gościno. Północno-wschodnia część gminy, od miejscowości Charzyno jest częścią zbiornika wód podziemnych „Rościęcino” (GZWP – ujęcie wody dla Kołobrzegu) i wymaga szczególnej ochrony.

UWARUNKOWANIA TURYSTYCZNE

Zarówno uwarunkowania historyczne, jak i walory środowiskowe sprawiają, że gmina Siemyśl cechuje się walorami turystycznymi.

Gmina Siemyśl posiada znaczny potencjał dla rozwoju turystyki, oparty przede wszystkim o walory przyrodnicze jej obszaru i otoczenia. Uzupełnieniem wartości przyrody i krajobrazu są zachowane elementy dziedzictwa kulturowego.

Obiektami stanowiącymi wartości kulturowe, na terenie gminy Siemyśl znajdują się przedmioty i urządzenia wpisane do rejestru zabytków ruchomych:

- Dwa dzwony z brązu i drewniana chrzcielnica rzeźbiona, polichromowana z kościoła parafialnego św. Stanisława Kostki w Siemyślu;
- Wyposażenie kościoła filialnego Najświętszego Serca Pana Jezusa w Niemierzu gmina Siemyśl;
- Cztery tarcze herbowe malowane na szkle, umieszczone w oknach kościoła filialnego św. Michała Archanioła w Unieradzu.

Atrakcyjność turystyczna gminy Siemyśl wynika przede wszystkim z położenia w bliskości Kołobrzegu w otulinie lasów i pól uprawnych. Duże możliwości rozwoju turystycznego związane są z rozwojem osadnictwa w ramach tzw. „domów wakacyjnych”. Gmina posiada warunki do rozwoju turystyki kwalifikowanej. Dotyczy to przede wszystkim turystyki, konnej, czy nordic walkingu.

W oparciu o atrakcyjne trasy rowerowe o charakterze regionalnym i międzynarodowym rozwija się w gminie turystyka rowerowa która winna skłaniać do sieciowania produktu turystycznego gminy.

VIII. Kapitał społeczny

Współpraca z organizacjami pozarządowymi jest ważnym elementem polityki umacniania demokracji lokalnej w gminie Siemyśl.

Podstawowym narzędziem wspierania tej współpracy jest corocznie uchwalany „**Programu współpracy gminy Siemyśl z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.**

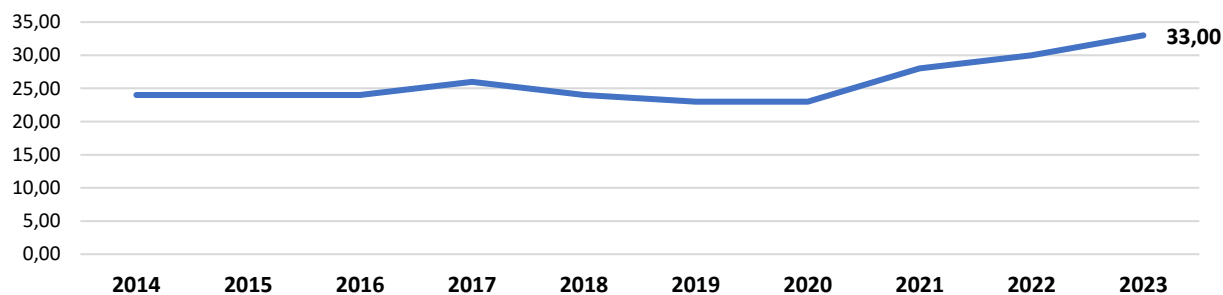
Program określa w rocznej perspektywie cele, przedmiot, zasady i formy współpracy oraz priorytetowe zadania publiczne realizowane przez gminę we współpracy z organizacjami poza rządowymi oraz podmiotami pożytku publicznego.

Głównym celem wieloletniego programu jest:

- poprawa jakości życia poprzez pełniejsze zaspokojenie potrzeb mieszkańców gminy;
- racjonalne wykorzystanie publicznych środków finansowych;
- zapewnienie efektywnego wykonywania zadań publicznych przez włączanie organizacji do ich realizacji;
- otwarcie na innowacyjność oraz konkurencyjność poprzez umożliwienie organizacjom wystąpienia z ofertą realizacji konkretnych zadań publicznych;
- powierzanie organizacjom zadań publicznych;
- integracja organizacji lokalnych obejmujących zakresem działania sferę zadań publicznych;
- promowanie i wzmacnianie postaw obywatelskich;
- wspieranie organizacji.

Za jeden z mierników poziomu rozwoju kapitału społecznego danej zbiorowości uznaje się wskaźnik obrazujący **ilość organizacji pozarządowych przypadających na 1000 mieszkańców.**

Wykres 33. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców w gminie Siemyśl

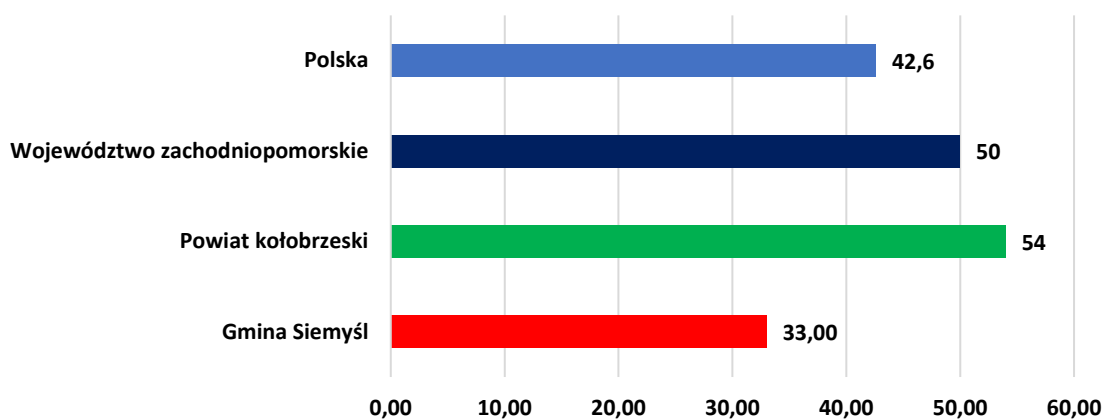
Źródło:
opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Działalność organizacji zaliczanych do III sektora, na czele z fundacjami i stowarzyszeniami, również może być uznawana za częściowy wskaźnik poziomu rozwoju kapitału społecznego na terenie danej jednostki.

Zważywszy jednak na efekty działań podejmowanych w ramach współpracy gminy z podmiotami zewnętrznymi uznać należy ten obszar działalności samorządu za dobrze funkcjonujący. Efektem tego jest niewątpliwie zauważalny wzrost liczby tego typu podmiotów funkcjonujących w gminie.

W przypadku gminy Siemyśl wartość tego wskaźnika jest niższa niż średnia dla powiatu, województwa i kraju, co uznać należy za niepokojący wskaźnik niższej aktywności mieszkańców gminy – zob. wykres 34.

Wykres 34. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców

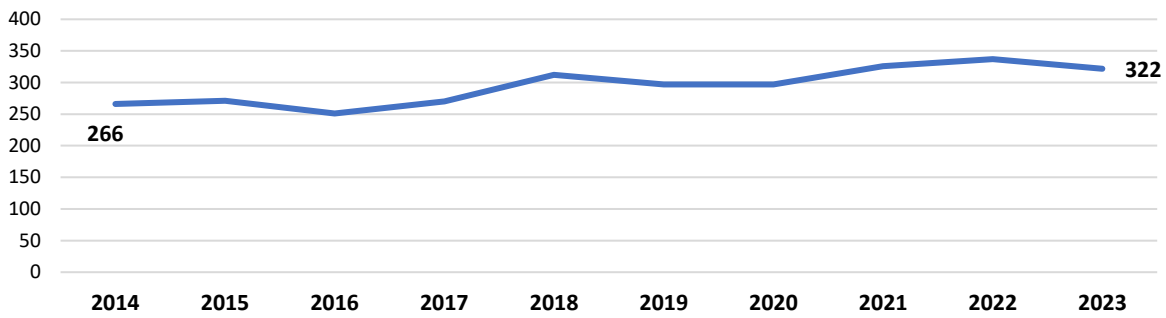

Źródło:
opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Przeprowadzone obserwacje wskazują, że podejmowane w gminie Siemyśl działania dążą do osiągnięcia jak najwyższej wartości kapitału ludzkiego (uwzględniając jego jakość), co powinno przekładać się na wyższy wzrost gospodarczy gminy. Z drugiej strony należy jednocześnie dbać o równomierny wzrost kapitału ludzkiego, co powinno skutkować równomiernym wzrostem gospodarczym i niwelowaniem nierówności społecznych i przeciwdziałaniu zjawisku „gminy dwóch prędkości”. Jest to szczególnie ważne ze względu na dynamiczny rozwój osadnictwa w niektórych sołectwach.

Ważnym ogniwem w tworzeniu nowej jakości kapitału ludzkiego są placówki oświatowe. Zadania oświatowe, realizowane obowiązkowo przez jednostki samorządu terytorialnego są przedmiotem szerokiego zainteresowania społecznego. Rodzice, nauczyciele, uczniowie, nadzór pedagogiczny, pracodawcy, oczekują od samorządu, że stworzy odpowiednie warunki do funkcjonowania wysokiej jakości systemu edukacji.

Wykres 35. Liczba uczniów w szkołach podstawowych w Gminie Siemyśl

Źródło:
opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

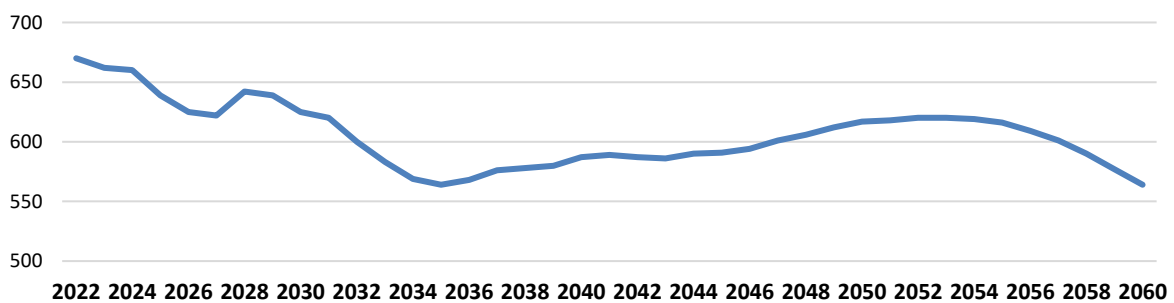
Wiąże się to z zapewnieniem odpowiednich nakładów finansowych m.in. na modernizację bazy, prowadzenie zajęć dodatkowych, realizację projektów, doskonalenie zawodowe nauczycieli, a także stworzeniem systemu efektywnego zarządzania całym systemem.

W efekcie udział finansowy zadań oświatowych w budżecie organów prowadzących jest wysoki i stanowi jedną z pierwszych pozycji na liście wydatków. Koniecznością staje się więc dbanie o efektywne wykorzystanie środków budżetowych przeznaczonych na oświatę i osiągnięcie wysokiej jakości kształcenia.

W porównaniu z rokiem 2014, liczba uczniów w szkołach prowadzonych przez gminę Siemyśl wzrosła i wyniosła w 2023 roku 322 osób (względem 266 w 2014 roku).

Jednakże dane dotyczące prognoz ludnościowych wskazują, że do roku 2060 w gminie Siemyśl będzie utrzymywać się trend zniżkowy w zakresie ilości osób w wieku 0-14 lat w gminie. Oznacza to, że sytuacja w zakresie funkcjonowania oświaty w gminie w kolejnych latach musi być monitorowana.

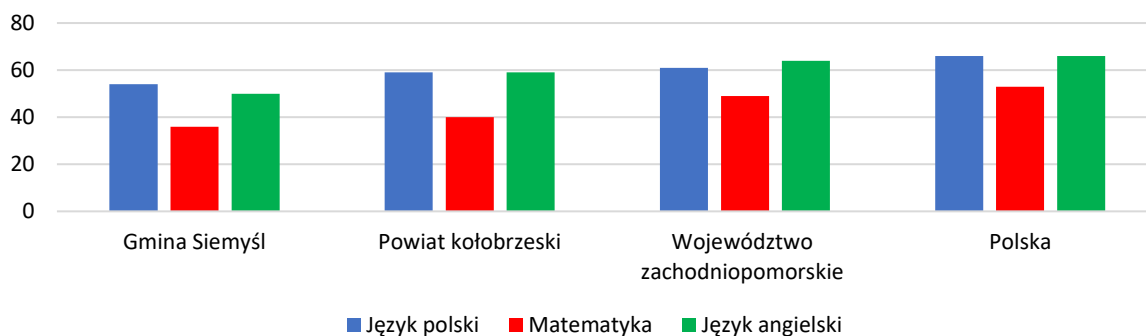
Wykres 36. Liczba ludności w wieku 0-14 lat w gminie Siemyśl

Źródło:
opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Rosnące oczekiwania społeczne stawiają przed gminą nowe wyzwania związane z zapewnieniem mieszkańcom dostępu do wysokiej jakości edukacji. Dobrze zarządzane placówki oświatowe są ważnym ogniwem w procesie budowania społeczeństwa obywatelskiego, kultywowania lokalnych tradycji, propagowania postaw użytecznych i patriotycznych.

Wykres 37. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w roku 2023

Źródło:
opracowanie własne na podstawie danych CKE

Ocena jakości edukacji w podległych samorządowi w Siemyślu szkołach wskazuje na potrzebę podjęcia działań diagnostycznych.

IX. Stan finansów samorządowych

9.1. Wstęp

Rozwój jednostek samorządowych w znacznym stopniu zależy od ich sytuacji finansowej. Posiadane zasoby finansowe stanowią fundament funkcjonowania gminy oraz warunkują realizację wszelakich zadań, w tym o charakterze inwestycyjnym.

Podstawowym instrumentem zarządzania finansami każdej gminy jest jej budżet. Dzięki niemu możliwe jest zarządzanie rozwojem społeczno-gospodarczym gminy w ujęciu bieżącym, jak i kształtowanie jego przyszłego stanu. Budżet jest narzędziem pozwalającym zaplanować w ujęciu rocznym, jak rozdysonować dostępne środki finansowe. Podstawowymi kategoriami budżetu, jako planu finansowego jednostki samorządu terytorialnego, są przychody i rozchody. Określa on także ramy finansowe funkcjonowania istotnych dla rozwoju każdej gminy zakładów budżetowych, instytucji gospodarki budżetowej, jednostek budżetowych i środków specjalnych oraz funduszy celowych jednostek samorządu terytorialnego. Prawidłowo prowadzona polityka finansowa pozwala na aktywne gospodarowanie zasobami lokalnymi i tworzenie warunków dla intensyfikacji rozwoju lokalnego. Dzięki sterowaniu wydatkami i dochodami jednostki samorządowej, możliwe jest m.in. wspieranie aktywności lokalnej społeczności, rozwój infrastruktury, podnoszenie jakości życia mieszkańców.

9.2. Dochody budżetu

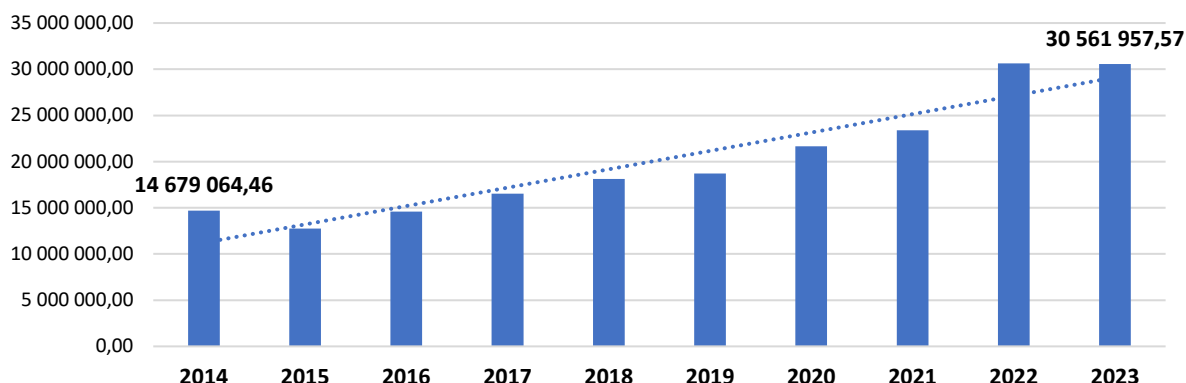
Finansowanie rozwoju lokalnego oparte na budżecie jednostki samorządu terytorialnego jest uwarunkowane prowadzeniem samodzielnej gospodarki finansowej, która z kolei uzależniona jest od posiadania stałych źródeł dochodów. Możliwość zaspokajania potrzeb indywidualnych i zbiorowych uzależniona jest od wielkości środków finansowych, stanowiących dochody gminy. Dochody, jakimi dysponują JST, stanowią więc gwarancje realizacji ich zadań i kompetencji.

Poziom i struktura dochodów wpływają na tempo rozwoju społeczno-gospodarczego jednostek samorządowych, warunkując przy tym ich aktywność inwestycyjną, a tym samym stają się miarą rozwoju lokalnego.

Analizując sytuację finansową gminy Siemyśl w latach 2014-2023, należy zwrócić uwagę na fakt zwiększających się wpływów budżetowych.

Wykres 38. Dochody budżetu gminy Siemysł [w zł]

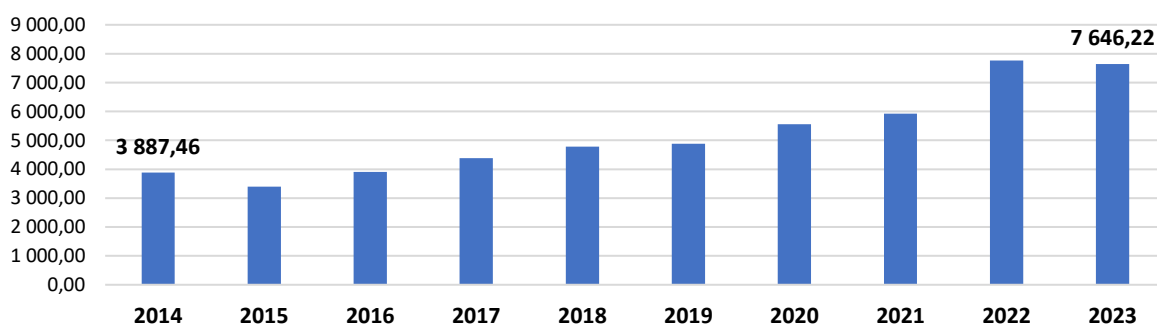
Źródło:
opracowanie własne - na podstawie danych BDL GUS

W analizowanym okresie dochody gminy wzrosły ponad trzykrotnie. Zwiększyły się one z 14,7 mln zł w 2014 roku, do 30,6 mln zł w roku 2023 – zob. wykres 38.

Wzrostowi dochodów w gminie towarzyszył wzrost dochodów gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca. W roku 2014 wskaźnik ten osiągnął wartość **3 887,46 zł**, a w 2023 roku już **7 646,22 zł**.

Wykres 39. Dochody gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca [w zł]

Źródło:
opracowanie własne - na podstawie danych BDL GUS

Wzrost dochodów w ujęciu ogólnym jest okolicznością, którą uznać należy za korzystną. Zwrócić jednak należy uwagę, że zawierają się w nich wszystkie transfery związane z realizacją zadań zleconych samorządom terytorialnym przez inne organy państwa.

Dlatego istotnym wskaźnikiem obrazującym sytuację gospodarczą w gminie jest wielkość dochodów własnych. Zgodnie z Konstytucją RP, dochody własne gminy obejmują wszelkie dochody jednostek samorządu terytorialnego z wyjątkiem subwencji ogólnych i dotacji

celowych. Ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego dzieli dochody gminy na grupy. Pierwszą z nich są wpływy z ustalonych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw podatków.

Zalicza się do niej następujące podatki:

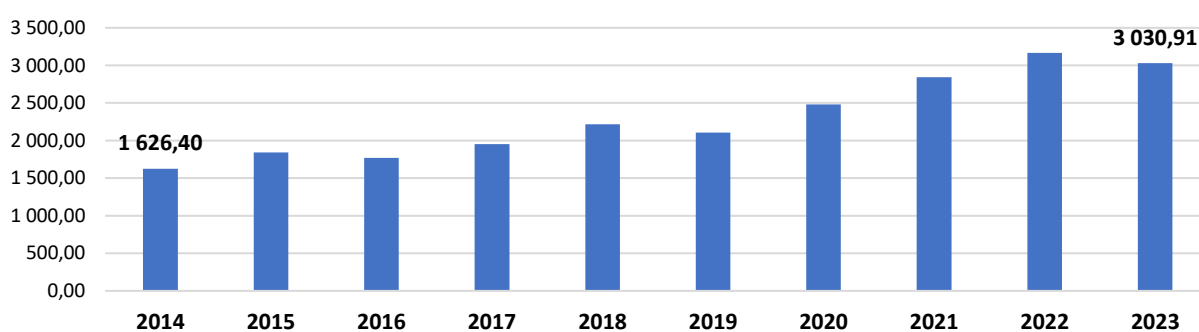
- Podatek od nieruchomości;
- Podatek rolny;
- Podatek leśny;
- Podatek od środków transportowych;
- Opodatkowanie w formie karty podatkowej;
- Podatek od spadków i darowizn;
- Podatek od czynności cywilnoprawnych.

Drugą grupę dochodów własnych gminy stanowią wpływy z opłat.

Ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego szereguje wpływy z opłat jako:

- Wpływy z opłaty skarbowej;
- Wpływy z opłaty targowej;
- Wpływy z opłaty miejscowej, uzdrowskiej i od posiadania psów;
- Wpływy z opłaty eksploatacyjnej;
- Z innych opłat stanowiących dochody gminy, uiszczanych na podstawie odrębnych przepisów.

Wykres 40. Dochody własne gminy Siemyśl w przeliczeniu na jednego mieszkańca [w zł]

Źródło:

opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Przeprowadzona analiza wykazała, że w ostatniej dekadzie dochody własne gminy Siemyśl w przeliczeniu na jednego mieszkańca sukcesywnie wzrastały.

Wysokość dochodów własnych w przeliczeniu na jednego mieszkańca klasyfikuje gminę Siemyśl wyżej od średniej w grupie gmin porównawczych zob. wykres 41.

Wykres 41. Dochody własne gminy Siemysł w przeliczeniu na jednego mieszkańca średnia 3 letnia [w zł]

Źródło:
opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

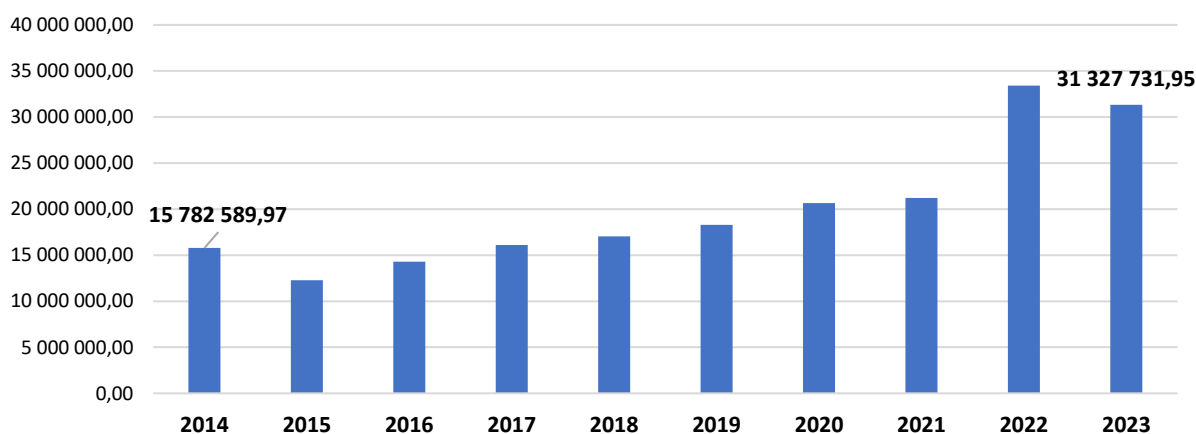
Oznacza to, że gmina Siemysł znajduje się w korzystniejszej sytuacji niż średnia w grupie porównawczej.

9.3. Wydatki budżetu

Zakres kompetencji i zadań samorządu terytorialnego jest odzwierciedleniem stopnia decentralizacji administracji publicznej oraz przesądza o pozycji poszczególnych gmin w zaspokajaniu potrzeb społeczności lokalnych.

Wykonywanie zadań pociąga za sobą konieczność ponoszenia wydatków. Dlatego stają się one ważnym czynnikiem wpływającym na kreowanie podstaw rozwoju lokalnej społeczności. Wydatki budżetu jednostki samorządu terytorialnego są kategorią finansową środków publicznych pozostających w dyspozycji jednostki samorządu terytorialnego.

Wykres 42. Wydatki ogółem w gminie Siemysł [w zł]

Źródło:
opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

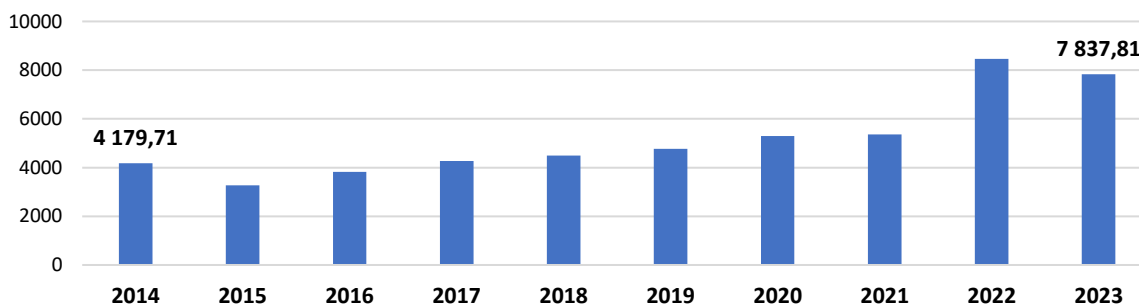
Służą one sfinansowaniu realizacji zadań publicznych jednostki samorządu terytorialnego oraz na wykonywaniu innych operacji finansowych, tj. zarządzanie środkami, finansowanie potrzeb pożyczkowych i zarządzanie długiem publicznym. Przybierają one formę wydatków bieżących i wydatków majątkowych. W badanym okresie wydatki ogółem ponoszone przez gminę Siemyśl w poszczególnych latach wyraźnie wzrastały.

W roku 2023 wyniosły one ponad 31 mln zł (wobec 15,7 mln zł w 2014 r.), co oznacza, że były prawie dwukrotnie wyższe – zob. wykres 44.

W roku 2014 z budżetu gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca wydano 4 179,71 zł wobec 7 837,81 zł w roku 2023. Oznacza to wzrost o 3 658,1 zł, co świadczy o dużej dynamice wydatków w gminie – zob. wykres 43.

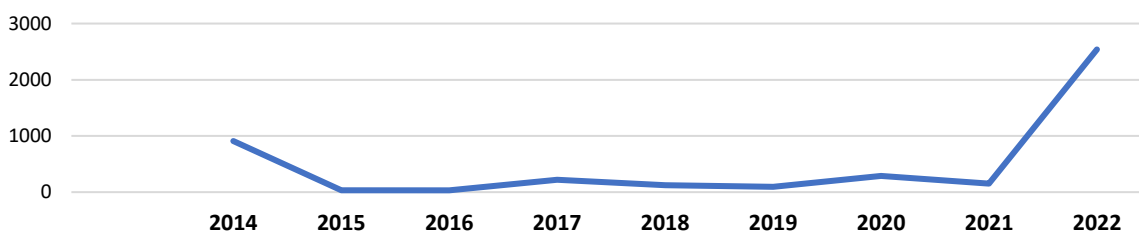
Wykres 43. Wydatki budżetu gminy Siemyśl na 1 mieszkańca [w zł]

Źródło:
opracowanie własne - na podstawie danych BDL GUS

Istotnym czynnikiem kreującym rozwój lokalnej społeczności i towarzyszącym jej wzrost poziomu życia są wydatki majątkowe gminy.

Wykres 44. Wydatki majątkowe w przeliczeniu na 1 mieszkańca [w zł]

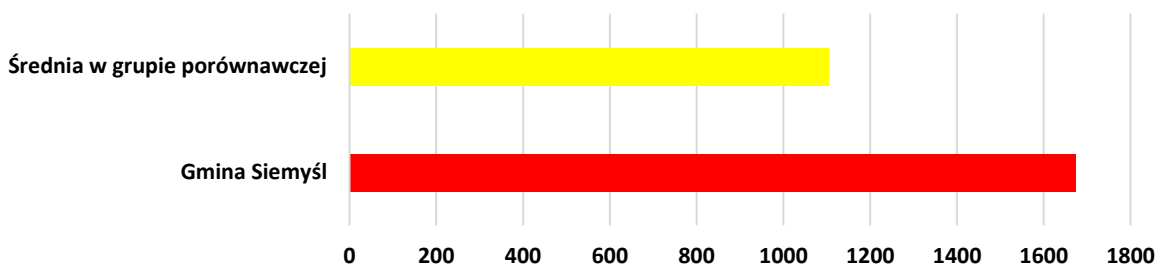
Źródło:
opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Wydatki majątkowe budżetu obejmują wydatki inwestycyjne (w tym zakupy inwestycyjne) jednostek budżetowych oraz dotacje celowe przeznaczone na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji konkretnych inwestycji oraz wydatki na zakup i objęcie akcji oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego.

W analizowanym okresie gmina prowadziła zrównoważoną politykę wydatkową, choć w kolejnych latach wydatki majątkowe gminy były zróżnicowane.

Z średnimi wydatkami majątkowymi za ostatnie 3 lata na poziomie ponad 1 600 zł gmina Siemysł znajduje się powyżej średniej w grupie gmin porównawczych – zob. wykres 45.

Wykres 45. Wydatki majątkowe w gminach w przeliczeniu na 1 mieszkańca średnia 3 letnia [w zł]

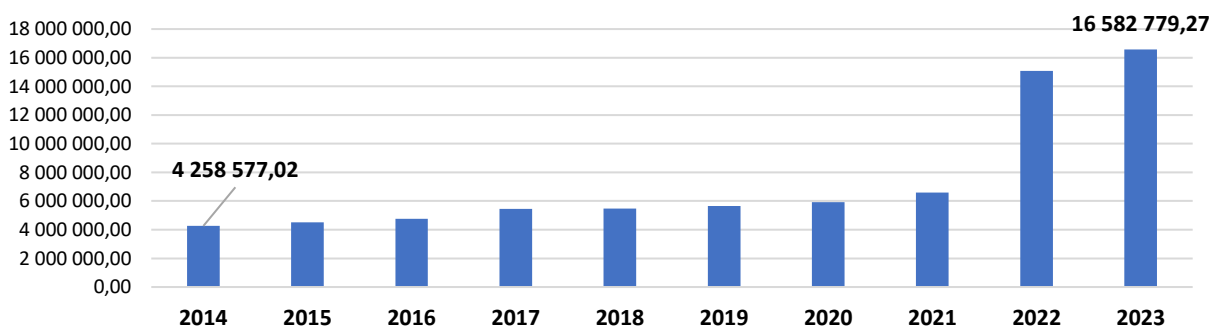

Źródło:
opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Pod względem struktury wydatków gmina nie odbiega od podobnych samorządów w Polsce. Największą pozycją po stronie wydatków w budżecie gminy w roku 2023, była „Oświata i wychowanie” - 16 582 779,27 zł

W całym okresie objętym analizą obserwowany jest wzrost wydatków na funkcjonowanie systemu oświaty w gminie. Stanowi to istotne obciążenie budżetu gminnego.

Wykres 46. Wydatki z budżetu gminy w Dziale 801 - Oświata i wychowanie [w zł]

Źródło:
opracowanie własne - na podstawie danych BDL GUS

W okresie objętym analizą wydatki na funkcjonowanie systemu oświaty wzrosły z ponad 4,2 mln zł do ponad 16,5 mln zł.

X. Analiza SWOT

Elementem prac nad niniejszym dokumentem były warsztaty poświęcone przeprowadzeniu analizy SWOT. Analiza SWOT stanowi jedną z najpopularniejszych metod diagnostycznych. Służy porządkowaniu i segregacji informacji, stanowi użyteczną pomoc przy dokonywaniu oceny zasobów i otoczenia, ułatwia też identyfikację problemów i określenie priorytetów rozwoju. Polega na grupowaniu czynników na cztery kategorie, nazwane z j. ang.: **STRENGTHS** – mocne strony, **WEAKNESSES** – słabe strony, **OPPORTUNITIES** – szanse i **THREATS** – zagrożenia.

Mocne strony definiowane są jako czynniki wewnętrzne o charakterze pozytywnym. Są to atuty, które korzystanie wyróżniają gminę Siemyśl. Określane są one jako kluczowe czynniki sukcesu, w tym umożliwiające prawidłowe dostosowywanie gminy do zmieniających się uwarunkowań.

Słabe strony określane są jako czynniki wewnętrzne o charakterze negatywnym. Słabe strony są związane z brakami zasobów oraz wszelkimi obszarami funkcjonowania gminy, które ograniczają jej sprawność oraz możliwość reagowania na zmieniające się wymagania otoczenia zewnętrznego.

Szanse to zewnętrzne czynniki o charakterze pozytywnym. Oznaczają wszelkie istniejące lub przewidywane procesy, zjawiska i trendy zachodzące w otoczeniu gminy, które odpowiednio wykorzystane mogą stać się impulsem do rozwoju społeczności lokalnej i mogą osłabić wpływ ewentualnych pojawiających się problemów.

Zagrożenia to zewnętrzne czynniki o charakterze negatywnym. Są określane jako procesy, zjawiska i trendy zachodzące w otoczeniu gminy, które stanowią lub mogą stanowić barierę w jej rozwoju, utrudniają jej funkcjonowanie, podnoszą koszty itp.

W tabeli zaprezentowano wyniki analizy strategicznej SWOT gminy Siemyśl, powstałe na bazie dyskusji podczas spotkania warsztatowego.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
☐ Otwartość władz samorządowych na współpracę ze środowiskiem lokalnym.	☐ Nerozpoznawalna marka gminy.
☐ Pracownicy mieszkańcy otwarci na współpracę.	☐ Wzrost postaw roszczeniowych wśród części społeczeństwa gminy.
☐ Położenie geograficzne, w pobliżu Kołobrzegu i Morza Bałtyckiego.	☐ Wysoki stopień zdekapitalizowania infrastruktury w tym szczególnie infrastruktury drogowej na obszarze

	gminy. Niesatysfakcjonujący poziom rozwoju i jakość infrastruktury służącej mieszkańcom.
☐ Wysokiej jakości infrastruktura szkolna.	☐ Konflikt nowych mieszkańców „miejskich” z rolnikami.
☐ Wysoki potencjał turystyczny gminy.	☐ Brak mieszkań i atrakcyjnych miejsc pracy w gminie.
SZANSE	ZAGROŻENIA
☐ Zwiększenie finansowania inwestycji poprzez dostęp do funduszy zewnętrznych.	☐ Problemy demograficzne w gminie, regionie i kraju.
☐ Wzrastająca świadomość potrzeby współpracy różnych środowisk mających wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy gminy.	☐ Zwiększony odpływ osób z grupy produkcyjnej, w tym specjalistów i osób z kwalifikacjami i doświadczeniem.
☐ Stworzenie marki gminy przyjaznej mieszkańcom, turystom i inwestorom.	☐ Presja urbanizacyjna i konflikty interesów związane wiejskim charakterem gminy.
☐ Rozwijanie powiązań sieciowych pomiędzy przedsiębiorcami i instytucjami działającymi w gminie.	☐ Wysokie i rosnące koszty dostawy energii.
☐ Możliwość wykorzystania środków na poprawę jakości powietrza, termomodernizację i rozwój instalacji OZE w gminie.	☐ Rosnąca konkurencja ze strony innych samorządów, zarówno z kraju jak i zagranicy.

Podsumowanie

Gminę Siemyśl można zaliczyć do jednostek położonych w obszarze nadmorskim, tworzących spójny funkcjonalnie układ jednostek osadniczych oraz terenów o różnym stopniu zurbanizowania.

Cechą, która wywiera wpływ na rozwój gminy jest jej położenie i potencjał kulturowo przyrodniczy

Odziaływanie Kołobrzegu, Szczecina i Koszalina na gminę Siemyśl jest widoczne przede wszystkim w kontekście funkcji administracyjnych, edukacyjnych i kulturalnych.

Wykorzystanie unikalnego potencjału endogennego wynikającego z położenia i dostępności komunikacyjnej, uwarunkowań przyrodniczych i historycznych powinno stać się kluczowym kierunkiem działań o charakterze strategicznym podejmowanych w gminie.

Przeprowadzona analiza danych statystycznych przedstawia obraz zrównoważonej lokalnej gospodarki z dużym nadal niewykorzystanym potencjałem do dalszego rozwoju.

Obserwacje lokalnej gospodarki wskazują jednoznacznie, że najważniejszy potencjał, jaki wydaje się posiadać gmina, związany jest z zasobami środowiska naturalnego oraz jej położeniem. Już obecnie stają się one magnesem przyciągającym nowych mieszkańców i kreującym przedsiębiorczość na obszarze gminy. Jednocześnie wskazać należy na fakt, iż potencjał ten jest nadal nie w pełni wykorzystany.

Potencjał rozwoju gospodarki turystycznej w gminie jest nie duży ale ze względu na bliskość Kołobrzegu i rozwój kwalifikowanych form turystyki także w tym obszarze upatrywać należy kierunku rozwoju gminy.

Dlatego niezbędne zidentyfikowanie i rozwijanie produktu turystycznego gminy, który trafi w gusty i preferencje polskich jak i zagranicznych turystów, a jednocześnie pozwoli stworzyć sieciowy model powiązań pomiędzy przedsiębiorcami w gminie, społecznością lokalną i władzami samorządowymi.

W kwestii zagrożeń rozwojowych, jak wynika z analizy danych statystycznych, sytuacja w gminie Siemyśl nie różni się zasadniczo od sytuacji w innych gminach miejsko-wiejskich w Polsce. Wyzwaniem dla gminy jest modernizacja infrastruktury sieciowej – kanalizacyjnej, wodociągowej, czy gazowej w kontekście rozwoju rozproszonego budownictwa. Kluczowe jest podjęcie decyzji określających modelowy rozwój gminy. Wyraźnym zagrożeniem dla przyszłości gminy są niekorzystne zjawiska demograficzne zachodzące na jej obszarze, w tym przede wszystkim starzenie się społeczeństwa.

Podsumowując za najważniejsze, bezpośrednio wpływające na rozwój jednostki, można uznać następujące uwarunkowania:

- a) wynikające z położenia gminy

Gmina Siemyśl należy do tych jednostek terytorialnych dla których uwarunkowania rozwoju wynikające z położenia są szczególnie ważne. Oznacza to że każdorazowo muszą być one brane pod uwagę w tworzeniu strategicznych planów rozwoju gminy. Muszą one uwzględniać także powiązania gospodarcze z gminami ościennymi w tym przede wszystkim z Kołobrzegiem.

Położenie w obszarze nadmorskim i dogodne połączenia komunikacyjne w perspektywie wieloletniej będą kształtować przyszłe kierunki osadnictwa w gminie, a także jej rozwój.

Wpłynie to na zamiany w strukturze zagospodarowania gruntów i niewątpliwie w długiej perspektywie czasowej na zamianę charakteru gminy, z jeszcze silniejszym rozwojem sfery usługowej.

KONSEKWENCJE	WYZWANIA
<ul style="list-style-type: none">■ Zróżnicowanie charakteru i skali problemów oraz potencjału rozwojowego.■ Dobra dostępność komunikacyjna – drogi wojewódzkie i krajowe, port w Kołobrzegu i ścieżki rowerowe o charakterze międzynarodowym.	<ul style="list-style-type: none">■ Zapobieganie różnicowaniu procesów rozwojowych gminy („gmina dwóch prędkości”) ze względu na odmienny charakter poszczególnych miejscowości w gminie.■ Utrzymanie odpowiedniego stanu sieci dróg lokalnych.■ Utrzymywanie oraz podnoszenie atrakcyjności osadniczej i gospodarczo-inwestycyjnej gminy oraz w zakresie oferty turystycznej, przy zachowaniu dbałości o stan środowiska naturalnego.

b) wynikających z procesów demograficznych

Sytuację demograficzną w gminie na przestrzeni ostatnich kilku lat można określić jako stabilną, choć w przyszłości pogłębiać się będzie problem starzenia się społeczeństwa.

Wzrastająca w przyszłości atrakcyjność obszaru gminy jako miejsca potencjalnego zamieszkania dla mieszkańców spoza jej granic wymaga podjęcia działań zmierzających do poprawy stanu infrastruktury technicznej i stworzenia atrakcyjnej oferty mieszkaniowej.

Ma to duże znaczenie dla planowania kierunków i perspektyw rozwoju, wpływa w sposób szczególny na określone obszary działalności gminy tj. planowanie przestrzenne, oświatę, infrastrukturę itp. Już obecnie gmina potrzebuje specjalistów, ludzi młodych i przedsiębiorczych, którzy będą kreować jej przyszłość.

KONSEKWENCJE	WYZWANIA
<ul style="list-style-type: none">■ Trudna sytuacja demograficzna – stały spadek liczby mieszkańców gminy.■ Atrakcyjność osiedleńcza i jednocześnie jej zróżnicowanie względem poszczególnych miejscowości gminy.■ Duże zagrożenie rozwojem rozproszonej zabudowy.	<ul style="list-style-type: none">■ Podejmowanie działań zmierzających do tworzenia atrakcyjnych warunków do życia ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb ludzi młodych i rodzin.■ Rosnące potrzeby w zakresie dostępu do infrastruktury związane z nowym, często rozporozszonym osadnictwem.■ Wzmacnianie pozytywnego wizerunku gminy, atrakcyjnego dla potencjalnych osiedleńców.■ Tworzenie warunków dla wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej gminy, co wpłynie na lokalny rynek pracy.

c) wynikających z sytuacji gospodarczej

Konkurencyjność lokalnej gospodarki decyduje o sytuacji ekonomicznej mieszkańców oraz determinuje możliwości rozwoju gminy. O przedsiębiorczości mieszkańców i wzrastającej konkurencyjności lokalnej gospodarki świadczą wartości wskaźników: udziały w podatkach

stanowiących dochody budżetu państwa podatek dochodowy od osób fizycznych i udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa podatek dochodowy od osób prawnych.

W ostatnim dziesięcioleciu dochody gminy Siemyśl w przeliczeniu na jednego mieszkańca będące udziałem w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa wyraźnie wzrosły. Nie zmienia to faktu, że gmina potrzebuje silnego wzrostu przedsiębiorczości mieszkańców i tworzenia nowych atrakcyjnych miejsc pracy na jej terenie.

KONSEKWENCJE	WYZWANIA
<ul style="list-style-type: none">■ Występujące zjawisko emigracji zarobkowej, przekładające się na odpływ kadr oraz szereg innych negatywnych konsekwencji z nim związanych.■ Potencjał w zakresie rozwoju usług, głównie związanych z turystyką (rekreacja i wypoczynek), i promocją zrównoważonego stylu życia z wykorzystaniem potencjału przyrodniczego gminy.	<ul style="list-style-type: none">■ Podniesienie poziomu atrakcyjności gminy dla inwestorów, poprzez tworzenie i rozwijanie stref aktywności gospodarczej.■ Wsparcie procesu profesjonalizacji działania przedsiębiorstw z terenu gminy oraz promocja ich produktów i usług.■ Rozwój i komercjalizacja sieciowego produktu turystycznego gminy.

d) wynikających ze stopnia rozwoju infrastruktury technicznej

Rozwój infrastruktury technicznej jest jednym z istotnych czynników sprzyjających lokalnemu rozwojowi społeczno-gospodarczemu. Wpływa bezpośrednio na atrakcyjność jednostki samorządowej, z punktu widzenia jej potencjalnych i obecnych mieszkańców. Jakość i stan infrastruktury technicznej w gminie bezpośrednio przekłada się m.in. na jej potencjał gospodarczy i jakość życia mieszkańców, a jednocześnie wydatki ponoszone na jej budowę, utrzymanie czy modernizację nierzadko stanowią jedną z ważniejszych pozycji budżetowych. Wpływa to na jakość życia mieszkańców i atrakcyjność inwestycyjną gminy. O ile dostęp do sieci dróg w gminie uznać należy za zadowalający o tyle nie są one dostosowane

do zwiększającego się ruchu lokalnego, ponadlokalnego i tranzytowego. Utrudnia to komunikację wewnątrzgminną i wpływa na jakość życia mieszkańców gminy.

KONSEKWENCJE	WYZWANIA
<ul style="list-style-type: none"> ■ Obniżenie jakości życia mieszkańców. ■ Obniżenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Intensyfikacja działań w zakresie rozwoju sieci infrastruktury technicznej na obszarach, gdzie jest to możliwe i wskazane. ■ Wsparcie procesu profesjonalizacji działania lokalnych przedsiębiorstw oraz promocja ich produktów i usług. ■ Dostosowanie infrastruktury technicznej w gminie do zmieniających się potrzeb mieszkańców i wyzwań związanych z nowym osadnictwem.

e) wynikających z potrzeb polityki społecznej i ochrony zdrowia

Wysoka jakość usług medycznych, ciągłe ich doskonalenie i dopasowanie do potrzeb mieszkańców, to jeden z najistotniejszych problemów współczesnego podejścia do wielofunkcyjnego rozwoju lokalnego.

Wysoka jakość opieki zdrowotnej wiąże się z kompleksowym podejściem do jakości na każdym etapie świadczenia usługi. Wskazać tu należy przede wszystkim na dostępność do zasobów medycznych, kadrowych infrastrukturalnych i finansowych.

Bardzo podobne wyzwania dotyczą także opieki społecznej czy całego spektrum polityki społecznej realizowanej przez gminę. Oznacza to konieczność podejmowania działań, których celem jest zaspokojenie zbiorowych potrzeb społeczeństwa w zakresie profilaktyki, promocji zdrowia, diagnostyki, terapii i rehabilitacji oraz gwarancja, że udzielane inne formy wsparcia społecznego spełniają wymagania bezpieczeństwa, skuteczności i efektywności.

KONSEKWENCJE	WYZWANIA
--------------	----------

- Powolny choć nieunikniony wzrost zapotrzebowania na opiekę zdrowotną i wsparcie społeczne spowodowany starzeniem się społeczeństwa.
 - Ryzyko problemów społecznych będących konsekwencją rozwoju transgranicznego rynku pracy i negatywnych konsekwencji społecznych tego procesu.
- Doskonalenie systemu ochrony zdrowia.
 - Monitorowanie oraz reagowanie na zmieniające się potrzeby lokalnej społeczności w tym tych wynikające ze zmieniającego się modelu życia i pracy.

f) wynikających ze stanu oraz potencjału środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego

Potencjał gminy Siemyśl związany z zasobami środowiska naturalnego, można określić jako przeciętny. Naturalny krajobraz, cisza i spokój to walory które przyciągają nowych mieszkańców. Położenie w niedalekiej odległości od bałtyckich plaż czyni gminę atrakcyjną turystycznie.

Walory środowiskowe uzupełniane są przez cenne zasoby kulturowe gminy, świadczące o jej bogatej historii i mogące stać się kluczowym czynnikiem wpływającym na jej rozwój w przyszłości.

KONSEKWENCJE	WYZWANIA
<ul style="list-style-type: none"> ■ Potencjał w wykorzystaniu posiadanych zasobów dla powstania i rozwoju produktu turystycznego gminy. ■ Potencjał w wykorzystaniu zasobów środowiska naturalnego. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Rozwój i komercjalizacja produktu turystycznego gminy. ■ Poprawa stanu środowiska naturalnego, w tym czystości środowiska naturalnego. ■ Zrównoważone planowanie i zagospodarowanie przestrzenne w całej gminie.

g) wynikających z poziomu rozwoju kapitału społecznego

Współpraca z organizacjami pozarządowymi jest ważnym elementem polityki umacniania demokracji lokalnej w gminie. Wzrastająca partycypacja społeczna mieszkańców gminy jednostki przejawia się poprzez aktywną działalność fundacji, stowarzyszeń i pozostałych organizacji funkcjonujących w gminie.

Rozwijająca się z powodzeniem współpraca samorządu z podmiotami pozarządowymi wskazuje na wysoki potencjał lokalnej społeczności w zakresie samorządności

KONSEKWENCJE	WYZWANIA
<ul style="list-style-type: none"> ■ Wzrost zaangażowania mieszkańców gminy w działania podejmowane przez podmioty pozarządowe. ■ Duża aktywność instytucji kultury działających na obszarze gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Pełne wykorzystanie potencjału płynącego z zasobów kapitału społecznego i organizacyjnego mieszkańców gminy. ■ Włączenie placówek edukacji, kultury i organizacji pozarządowych w tworzenie oraz rozwój atrakcyjnej oferty spędzania wolnego czasu, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży. ■ Poprawa stanu środowiska naturalnego. ■ Diagnoza przyczyn niesatysfakcjonujących wyników egzaminów w placówkach szkolnych z terenu gminy, wdrożenie działań służących podniesieniu poziomu nauczania. ■ Optymalizacja oferty edukacyjnej z uwzględnieniem zmian i trendów demograficznych.

h) wynikających ze stanu finansów publicznych

Rozwój każdej gminy w znacznym stopniu zależy od jej sytuacji finansowej. Posiadane zasoby finansowe stanowią fundament funkcjonowania samorządu terytorialnego oraz warunkują realizację wszelakich zadań, w tym o charakterze inwestycyjnym.

Podstawowym instrumentem zarządzania finansami każdej gminy jest jej budżet. Dzięki niemu możliwe jest zarządzanie rozwojem społeczno-gospodarczym gminy w ujęciu bieżącym,

jak i kształtowanie jego przyszłego stanu. Dzięki racjonalnej polityce budżetowej prowadzonej w gminie, możliwe jest zaspokajanie zidentyfikowanych potrzeb społeczności lokalnej.

Analizując sytuację finansową gminy w latach 2014-2023, należy zwrócić uwagę na fakt zwiększających się wpływów budżetowych.

KONSEKWENCJE	WYZWANIA
<ul style="list-style-type: none">■ Względna stabilność finansów gminy – wzrost dochodów tożsamy ze wzrostem wydatków.■ Wysokie i rosnące wydatki związane z finansowaniem systemu oświaty i wychowania w gminie.	<ul style="list-style-type: none">■ Optymalizacja wydatków gminy przy jednoczesnym podniesieniu poziomu dochodów.■ Planowana długofalowo polityka inwestycyjna, odpowiadająca na realne problemy i potrzeby, uwzględniające możliwości budżetowe gminy, wykorzystująca wsparcie zewnętrzne.■ Optymalizacja kosztów funkcjonowania placówek oświatowych w gminie.

Rekomenduje się poza tym:

- Opracowanie Strategii Rozwoju Systemu Oświaty.
- Celowym wydaje się podjęcie działań zmierzających do opracowania Programu Przyciągania Inwestorów oraz Gminnego Programu Wspierania Turystyki.
- Zarządzanie strategiczne w gminie w kolejnych latach postrzegane być powinno jako kluczowy z punktu widzenia zarządzania proces, którego celem jest rozstrzygnięcie o najważniejszych problemach i rozwoju lokalnej społeczności.

Przygotowane dokumenty strategiczne powinny w szczególny sposób uwzględniać kierunki rozwoju gminy z uwzględnieniem wskazanych wyżej uwarunkowań i wdrażać stosowne rozwiązania organizacyjne i finansowe będące postawą kreacji warunków wielofunkcyjnego rozwoju gminy.

Spis wykresów

WYKRES 1. STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW W GMINIE	13
WYKRES 2. LICZBA LUDNOŚCI W GMINIE SIEMYŚL W LATACH 2014-2023	16
WYKRES 3. SALDO MIGRACJI NA 1000 LUDNOŚCI (ŚREDNIA 3-LETNIA)	16
WYKRES 4. PROGNOZA LICZBY LUDNOŚCI W GMINIE SIEMYŚL DO 2060 R.	17
WYKRES 5. LUDNOŚĆ W WIEKU POPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM	17
WYKRES 6. WSKAŹNIK STAROŚCI - ODSETEK OSÓB W WIEKU 65 LAT I WIĘCEJ	18
WYKRES 7. WSPÓŁCZYNNIK OBCIĄŻENIA DEMOGRAFICZNEGO	19
WYKRES 8. PROGNOZOWANA LICZBA OSÓB W WIEKU POPRODUKCYJNYM W GMINIE SIEMYŚL DO ROKU 2060	19
WYKRES 9. PRZYROST NATURALNY NA 1000 LUDNOŚCI ŚREDNIA 3 LETNIA	20
WYKRES 10. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH NA 1 TYS. MIESZKAŃCÓW	21
WYKRES 11. PROCENT ZATRUDNIONYCH W USŁUGACH	21
WYKRES 12. PODMIOTY WPISANE DO REJESTRU REGON NA 10 TYS. LUDNOŚCI	22
WYKRES 13. JEDNOSTKI NOWO ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON NA 10 TYS. LUDNOŚCI	22
WYKRES 14. OSOBY FIZYCZNE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ NA 10 TYS. LUDNOŚCI	23
WYKRES 15. UDZIAŁY W PODATKACH STANOWIĄCYCH DOCHODY BUDŻETU PAŃSTWA PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB FIZYCZNYCH (PIT) NA 1 MIESZKAŃCA [W ZŁ]	23
WYKRES 16. DOCHODY Z PIT W PRZELICZENIU NA 1 MIESZKAŃCA ŚREDNIA 3 LETNIA [W ZŁ]	24
WYKRES 17. DOCHODY WŁASNE - UDZIAŁY W PODATKACH STANOWIĄCYCH DOCHODY BUDŻETU PAŃSTWA	24
WYKRES 18. DOCHODY BUDŻETU JST Z TYTUŁU UDZIAŁU W CIT NA 1000 OSÓB W WIEKU OD 18 LAT (ŚREDNIA 3LETNIA) [W ZŁ]	24
WYKRES 19. INSTYTUCJE OTOCZENIA BIZNESU NA 10 TYS. PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ	25
WYKRES 20. LICZBA OSÓB BEZROBOTNYCH W GMINIE SIEMYŚL	26
WYKRES 21. KORZYSTAJĄCY Z INSTALACJI W % OGÓŁU LUDNOŚCI WODOCIĄG	27
WYKRES 22. KORZYSTAJĄCY Z INSTALACJI W % OGÓŁU LUDNOŚCI - KANALIZACJA	28
WYKRES 23. DŁUGOŚĆ SIECI KANALIZACYJNEJ W GMINIE [W KM]	28
WYKRES 24. BUDYNKI MIESZKALNE PODŁĄCZONE DO INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ - W % OGÓŁU BUDYNKÓW MIESZKALNYCH- KANALIZACJA	29
WYKRES 25. KORZYSTAJĄCY Z INSTALACJI W % OGÓŁU LUDNOŚCI - GAZ	29
WYKRES 26. STRUKTURA DRÓG GMINNYCH W GMINIE SIEMYŚL WEDŁUG RODZAJU NAWIERZCHNI	30
WYKRES 27. DROGI DLA ROWERÓW NA 10 TYS. LUDNOŚCI [W KM]	30
WYKRES 28. AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA - PORADY LEKARSKIE OGÓŁEM	32
WYKRES 29. PRZYCHODNIE NA 10 TYS. LUDNOŚCI	32
WYKRES 30. WYDATKI OGÓŁEM NA POMOC SPOŁECZNĄ [W ZŁ]	33
WYKRES 31. WYDATKI BUDŻETU GMINY SIEMYŚL NA DÓMY POMOCY SPOŁECZNEJ [W ZŁ]	33
WYKRES 32. GOSPODARSTWA DOMOWE KORZYSTAJĄCE ZE ŚRODOWISKOWEJ POMOCY SPOŁECZNEJ	35
WYKRES 33. FUNDACJE, STOWARZYSZENIA I ORGANIZACJE SPOŁECZNE NA 10 TYS. MIESZKAŃCÓW W GMINIE SIEMYŚL	42
WYKRES 34. FUNDACJE, STOWARZYSZENIA I ORGANIZACJE SPOŁECZNE NA 10 TYS. MIESZKAŃCÓW	43
WYKRES 35. LICZBA UCZNIÓW W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH W GMINIE SIEMYŚL	44
WYKRES 36. LICZBA LUDNOŚCI W WIEKU 0-14 LAT W GMINIE SIEMYŚL	44
WYKRES 37. WYNIKI EGZAMINU ÓSMOKLASISTY W ROKU 2023	45
WYKRES 38. DOCHODY BUDŻETU GMINY SIEMYŚL [W ZŁ]	47
WYKRES 39. DOCHODY GMINY W PRZELICZENIU NA JEDNEGO MIESZKAŃCA [W ZŁ]	47
WYKRES 40. DOCHODY WŁASNE GMINY SIEMYŚL W PRZELICZENIU NA JEDNEGO MIESZKAŃCA [W ZŁ]	48
WYKRES 41. DOCHODY WŁASNE GMINY SIEMYŚL W PRZELICZENIU NA JEDNEGO MIESZKAŃCA ŚREDNIA 3 LETNIA [W ZŁ]	49
WYKRES 42. WYDATKI OGÓŁEM W GMINIE SIEMYŚL [W ZŁ]	49
WYKRES 43. WYDATKI BUDŻETU GMINY SIEMYŚL NA 1 MIESZKAŃCA [W ZŁ]	50

WYKRES 44. WYDATKI MAJĄTKOWE W PRZELICZENIU NA 1 MIESZKAŃCA [W ZŁ]	50
WYKRES 45. WYDATKI MAJĄTKOWE W GMINACH W PRZELICZENIU NA 1 MIESZKAŃCA ŚREDNIA 3 LETNIA [W ZŁ]	51
WYKRES 46. WYDATKI Z BUDŻETU GMINY W DZIALE 801 - OŚWIATA I WYCHOWANIE [W ZŁ]	51

Spis rysunków

RYSUNEK 1. GMINA SIEMYSŁ – POŁOŻENIE	5
RYSUNEK 2. SOŁECTWA W GMINIE SIEMYSŁ	6
RYSUNEK 3. POŁOŻENIE GMINY SIEMYSŁ W UKŁADZIE POWIATOWYM	7
RYSUNEK 4. REGIONALNY UKŁAD KOMUNIKACYJNY	8
RYSUNEK 5. ATRAKCJE TURYSTYCZNE W GMINIE SIEMYSŁ	12
RYSUNEK 6. MIEJSKIE OBSZARY FUNKCJONALNE OŚRODKÓW WOJEWÓDZKICH, OŚRODKÓW SUBREGIONALNYCH I OŚRODKÓW LOKALNYCH	14
RYSUNEK 7. ZMIANA LICZBY MIESZKAŃCÓW	15
RYSUNEK 8. LICZBA OSÓB POWYŻEJ 65 ROKU ŻYCIA	18
RYSUNEK 9. LICZBA RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ NA 100 OSÓB	34
RYSUNEK 10. LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ Z POWODU UBÓSTWA	36

Spis tabel

TABELA 1. GŁÓWNE POWODY TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ OSÓB I RODZIN W 2022 R.:	36
--	----